

ZUVO 122 KANADIECIAI PRIESO TORPEDAI NUSKANDINUS LAIVA KELYJE I BRITANIJA

Žuvusiųjų Tarpe Yra Žymių Kanados Kariuomenės Vyrų, Įskaitant Royal Military College Kingstone Vedėją

Žuvusiųjų Tarpe Yra ir
Keli Civiliai; 35
Išsigelbėjo

Ottawa. — Priešo torpedai nuskandinus laivą kelyje į Britaniją, žuvo 122 kanadiečiai, kariškiai, išskyrus kelis civilius. Žuvusiųjų tarpe yra žymių Kanados kariuomenės, laivyno ir orlaivyno vyrų, įskaitant pulkininką leitenantą K. C. Burness, Royal Military College Kingstone viršininką, ir visą eilę kapitonų ir leitenantų.

Žuvusiųjų civilijų tarpe yra Sam Robertson, iš Ottawos, Canadian Press Londono Biuro supredentas, ir Dr. W. Allen ir kiti. Lakūnų tarpe žuvo trys norvegų lakūnai.

Laivo vardas ir nuskandinimo vieta neskelbiama.

Išsigelbėjo tikrai 35, daugumoje kariečiai.

Visų žuvusiųjų artimiesiems yra pranešta. Laivyno ministras Macdonald išreiškė apgailėtavimą ir užuojautą artimiesiems ir pridūrė, kad su juo liūdi ir visas parlamentas, kuriam jis pranešė apie nelaimę.

KARO SEKRETORIUS REIKALAUJA UZTIKRINTI REIKMENŲ PRISTATYMĄ

WASHINGTON. — Suvienuintų Valstijų karo sekretorius H. Stimson savo kalboje išreiškė nuomonę, kad būtų naudojami Suvienuintų Valstijų karo laivai lydėjimui Amerikos reikmenų Anglijai.

Jo, manymu, jeigu Amerika neapsaugos siūdomų reikmenų ir leis jas naziams nuskandinti, tai tie milijonai, kurie yra siūdomi Anglijai pavidale ginklų ir amunicijos, nueis ant nieko ir neatneš jokios naudos nei Anglijai, nei Amerikai.

Be to, jis pareiškė, kad jeigu naziai sunaikintų Anglijos laivyno galia, tai ir Amerikos laivynas nustotų savo reikšmės. Nekurie senatoriai privada prie to, kad Suvienuintų Valstijų vyriausybė turėtų atvirai stoti į karą Anglijos pusėj.

Vienas iš senatorių pareiškė, kad Suvienuintų Valstijų žmonės pasirengę lieti savo kraują, kad sumušti ašį.

Kiti, tačiau, yra visai kitos nuomonės. Pavyzdžiui, senatorius Clark sako, kad senatorius Pepper agituoja už diktatūrą ir noris kaip gailint greičiau ištverti Ameriką į karą.

SAKO NAZAI TURĖ BAŽE PIETŲ ASIGALY

BOSTONAS. — Sugrįžę Suvienuintų Valstijų ekspedicijos į Antarktiką nariai pasakoja, kad Anglijos karo laivai sunaikinę vokiečių laivyno bazę ant Deception salos, kuri randasi už 800 mylių nuo Pietų Amerikos.

Vokiečiai turėjo įsitaisę dirbtuves laivams taisyti ir sandėlius dėl įvairių reikmenų.

Sunaikinimas tos bazės įvykęs keli mėnesiai atgal.

Kaip pasirodo, tai skristi orlaiviu vienam yra ne menkas dalykas ir lakūnų atitinkamai atžymimas. Kuris iš naujų lakūnų pradeda vienas skraidyti, tam tenka pergyventi "krikštą" bakoj vandens.

Kinija Prašo Ameriką Sulaikyt Aliejų Japonam

Kovo Mėnesį Japonai Pirke
Suvienuintose Valstijose
1,553,000 Bačkų

WASHINGTONAS. — Dr. Quo Tai Chi, Kinijos užsienio reikalų ministeris, kalbėdamas per radio iš Washingtono, prašė Suvienuintas Valstijas sulaikyti pardavimą aliejaus Japonijai.

Kovo mėnesį Suvienuintas Valstijos pardavusios Japonijai aliejaus net 1,553,000 bačkų, palyginus su 1,279,000 bačkų aliejaus vasario mėnesį ir 1,491,000 bačkų sausio mėnesį.

Dr. Quo Tai Chi nurodė, kad Japonija naudoja tą aliejų bombardavimui Kinijos miestų ir miestelių.

KVICIA ROOSEVELTA ATVYKTI Į JAPONIJĄ

TOKIO. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Josuke Matsukata sako, kad prezidentas Rooseveltas atvyktų į Japoniją pasitarimui.

Jis ešas nusistatęs siekti draugiškų santykių su Suvienuintomis Valstijomis. Girdi, su gerais norais galima visko atsiekti.

GRAIKIJOS VYRIAUSYBĖ ISMETE 6 GENEROLUS

LONDONAS. — Graikijos karališkoji vyriausybė išbraukė iš Graikijos armijos 6 generolus kaip išdavikus už pasirašymą paliaubų.

Tų generolų pavardės neskelbiama.

NORI INDUSTRIJINĖS TAIKOS DARBO KASTAIS

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų Prekybos Butas pasisakė už pramoninę taiką šiuo krizių metu. Reikalauja, kad nebūtų jokio streiko. Kur, girdi, darbininkai nesuitaiko su darbdaviais, tegul reikalas esti pavestas valdžios organams išspręsti.

Kapitalistai puikiai žino, kad tie valdžios organai jų nenuskriaus.

Francija ir Japonija Pasirašė Ekonominį Paktą

TOKIO. — Japonija ir Francija pasirašė ekonominį paktą, liečiantį gyvenimą ir navigaciją Indo-Kinijoje ir atsiekusią Japonijos ir Indo-Kinijos prekyboje.

Amerika Neparduoda Sovietam Mašinerijos

WASHINGTON. — Prekybinė Sovietų delegacija iš 100 asmenų rengiasi išvykti atgal į Sovietų Sąjungą, kadangi Suvienuintas Valstijos atsisako parduoti Sovietams reikalingų mašinų.

Po to, kai Sovietų Sąjunga pasirašius neutralumo paktą su Japonija, Amerikos vyriausybė sulaikius net tą mašineriją, kuri buvo užpirkta.

WASHINGTON. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus siūdomas pašalpos Anglijai naziai nuskandinę už \$1,058,000.

LAVINS DAR 700,000 JAUNIMO DEL INDUSTRIJOS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos vyriausybė rugpjūčio mėnesį į industrines mokyklas paims dar 700,000 jaunimo tarp 14 ir 17 metų amžiaus abiejų lyčių. Sausio mėnesį buvo pašaukta į tokias mokyklas 500,000 jaunuolių.

Tuo pačiu laiku P. G. Moskatov, valstybinis Darbo Rezervų direktorius, atsisakė dėl 35,000 savanorių merginų dėl industrijos.

Maskvoj Demonstravo 2 Milijonai Žmonių

MASKVA. — Gegužės pirmą dieną čia demonstracijoje dalyvavo arti dviejų milijonų žmonių.

Apart civilinio parodo, demonstravo savo galią Sovietų Sąjungos apsigynimo jėgos. Per Raudonąją aikštę maršavo Raudonosios Armijos dalys, tankai, artilerija ir t. t., o orą skraidė orlaiviai.

Ant estrados stovėjo ir tėmų-jo garadų Stalinas, Kozlovskis, Timošenko ir kiti Sovietų vadai.

Raudonosios Armijos vadas Timošenko pareiškė, jog jis turįs viltį, kad karas užbaigsis greitai, bet pažymėjo, kad Sovietų Sąjunga yra apsupta kapitalistinių šalių ir todėl Sovietų jėgoms reikia būti pasirėngusiomis sutikti visus netikėtumus.

Timošenko prisiminė ir apio neseniai prisijungusius kraštus, kurie šiemet laisvai galėjo milti Pirmą Gegužės, kaip visos tautos šventę.

Stalinas Ešas Paskirtas Komisary Pirmininku

LONDONAS. — Čia nugarstas Maskvos radio pranešimas, kad draugas Juozas Stalinas paskirtas Liaudies Komisary Tarybos pirmininku, kurio pareigas pasitarų laiku ejo draugas Molotovas.

Molotovas ir toliau pasilikio užsienio reikalų komisaru. Iki šiol Molotovas ejo dvejus pareigas.

Jeigu tai tiesa, tai draugas Stalinas pirmą kartą užėmė oficialią poziciją Sovietų Sąjungos vyriausybėje. Iki šiol jis buvo tik Visasąjunginės Komunistų Partijos sekretorius.

Čia yra manoma, kad Stalino paskyrimas Liaudies Komisary Tarybos pirmininku sustiprins Sovietų Sąjungos nusistatymą prieš dabartinį karą.

MANYTI, KAD VOKIEČIAI LAIMĖS, YRA NUSIZENGIMAS

QUEBEC. — Asmuo, kuris išreiškia nuomonę, kad Vokiečiai gali laimėti šitą karą, nusizengia prieš Kanados Apsigynimo Reguliacijas, nežiūrint kokio dvasioj jis tą atlieka, pareiškė teisėjas Thomas Tremblay, nubaustamas \$20.00 Patrick Demers už panašų išsireiškimą.

Teisėjas tuo pačiu kartu pripažino, kad Demers aukavo Raudonajam Kryžiui, Graikų šelpimui ir kitoms pašalpos organizacijoms.

Tai garsiosios Londono Chelsea Old Church liekanos. Šioj bažnyčioj įvykdavo aukštųjų sluogūnių vestuvės. Nazių bombos sulgino ją su žeme. Jos nepaiso nei bažnyčių, nei ligoninių.

Britai Grumoja Sunaikinimu Aliejaus Šulinių, Jeigu Irakiečiai Nepasiduos

AMERIKOS VALDŽIA PERVEDA ANGLIJAI 50 PREKINŲ LAIVŲ

WASHINGTONAS. — Prezidento Rooseveltto pareiškimas, kad Jungtinės Valstijos suteiks Anglijai prekinų laivų su 2 milijonais tonų įtalpos, jau vykdomas gyvenimas.

ETIOPIJOS KARALIUS ATVYKO Į SOSTINĘ

ADDIS ABABA. — Haile Selassie, Etiopijos imperatorius, gegužės 6 iškilmingai atvyko į Addis Ababą, Etiopijos sostinę, ir užėmė sostą.

Užsienyje jis išgyveno 5 metus, daugiausia Londone. Per 5 metus jo kraštą valdė italai.

Siaurus Raketas su Rinkimu Aukų Šelpimui Nukentėjusių Europiečių

NEW YORK. — Jung. Vals. Valstybės Departamentas pradėdė tyrinėjimą visokių organizacijų ir agentūrų, kurios dabar renka aukas gelbėjimui Europos žmonių.

Paaiški, kad tie aukų rinkėjai varo didžiausią raketą. Viena tu organizacijų padengimui aukų rinkimo išlaidų išleidžianti 98 centus iš kiekvieno surinkto dolerio. Kita išleidžianti 90 centų iš kiekvieno dolerio.

Taip vadinama War Relief Association of American Youth, Inc., surinkus \$1,212, o tos sumos surinkimo išlaidoms padengti išleisus \$1,051. Išde jį turinti tik \$10.00, o Anglijos žmonėms, nukentėjusiems nuo karo, nepasitūstus nei surūdijusio cento.

Irakas Kasmet Pagamina Po 4,000,000 Tonų Aliejaus

LONDONAS. — Britanija grumoja sunaikinimu Bagdado ir aliejaus šaltinių, jeigu irakiečiai nepaliaus priešintis Britanijos kariuomenei, kuri nori užimti strategines vietas, kad apsaugojus aliejaus šaltinius ir aliejaus vamzdį, kuris iš Irako eina iki Haifos, Palestinoj.

Mūšiai tarp irakiečių ir britų prasidėjo po to, kai Britanija pasiuntė į Iraką antrą kontingentą kariuomenės prieš Irako valdžios norą. Irako valdžia buvo priešinga antram kontingentui ir pradėjo apšaudyti britų pozicijas, o ypatingai aerodromą Habbaniyah.

Irakas kasmet pagamina po 4,000,000 tonų aliejaus. Jis vamzdžiais leidžiamas į Haifą, kur perdurbamas ir pakraunamas į laivus. Irakiečiai vamzdį užkimsė ir sulaukė aliejaus tekėjimą į Haifą, kuomet britų kariuomenė užsimojus sutriuškinti premjero Rašido Ali Beg Gailani jėgas, pasipriešinusias britų žygiams.

Britanijos vyriausybė mano, kad dabartinė Irako vyriausybė yra pronaziška ir veikia sulig nazių instrukcijų. Yra manoma, kad naziai duos irakiečiams pagalbą, jeigu pasirodys, kad irakiečiai neatsilaiko prieš britų kariuomenę.

REIKALAUŠ ISTIRTI PASALPOS DEPARTAMENTĄ

TORONTO. — Kontrolierius Duncan pranešė, kad jis įneš siūlymą praversti tyrinėjimą pašalpos departamente.

Jis mano, kad departamente yra nereguliarumų ir grafto.

PALIKO GRAIKIJOS 8,000 TANKŲ IR TROKŲ

LONDONAS. — Vyriausybė pranešė, kad Britanijos armija paliko Graikijoj 8,000 tankų ir trokų. Be abejo, jie buvo sunaikinti.

Iš kariuomenės, Britanija netekusi Graikijoj apie 12,000. Šion skaitlinėn jeina sužeistai, užmūsti ir į nelaiavę natekę.

Vokiečių nuostoliai ešą daug didesni.

VOKIETIJA ESANTI NENUGALIMA

BERLYNAS. — Kalbėdamas savo reichstage, Adolfas Hitleris pareiškė, kad Vokietijos nenugalės nei laikas, nei jėga.

Taikydamas Suvienuintoms Valstijoms, jis pareiškė, kad absurdas sakyti, jog vokiečiai mano ką nors blogo daryti. Girdi, jie nieko bloga tai valstybei nepadarydę ir nemaną daryti.

Hitleris Vokietijos Nuostolius Mažina

BERLYNAS. — Hitleris savo reichstage pranešė, kad Balkanų kampanija Vokietijai kainavo 1,099 užmuštais, 3,552 sužeistais ir 385 dingusiais. Oro jėgos netekusios 52 užmuštais ir 134 dingusiais.

Tuo pačiu metu vokiečiai paėmę į nelaisvę 9,000 britų, 218,000 graikų ir 344,162 jugoslavų.

(Beašliški tūmytojai teigia, kad Hitleris Vokietijos nuostolius labai sumažino).

Hitleris savo kalboje nurodė, kad Britanija daug prižadėjo, bet atliko labai mažai, ir kad Britanija padarė didelę klaidą atimdama savo jėgas iš Libijos ir perkeldama į Graikiją.

Liaudies Balsas

VIENIETĪS KANADOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, IŠEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina: Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75. Atskira koptija 5 centai. Pulto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu.

LIAUDIES BALSAS

F. O. Statton C. Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ASMENIŠKAI KREIPKITES: 150 CLAREMONT ST., TORONTO.

BIAURUS KOMPANJOS UZSISPYRIMAS

Atsitikimas Hamiltone su National Steel Car Korporacija parodo, kaip fabrikančiai nepakenčia unijai, o ypatingai jų organizatorijai. Štai kas atsitiko su ta korporacija.

Kada korporacija patyrė, kad Tanageris yra vietinės pieno darbininkų unijos prezidentas, tuojais atleido jį iš darbo. Unija pareikalavo priimti jį atgal. O kuomet korporacija atsiskė unijos reikalavimą išpildyti, pastaroji kreipėsi į vyriausybę, kurios atitinkami organai pasiūlė korporacijai priimti Tanagerį atgal į darbą. Korporacija, tačiau, atsiskė imti domėn ir vyriausybės pasiūlymą. Jos viceprezidentas pareiškė, kad Tanagerio neims atgal nei už jokių pinigų, nežūrint jo, kad ir vyriausybė reikalauja.

Kada darbininkai pamatė, kad korporacija neperkaltama, jie paskelbė streiką. Jiems pritarė, rengėsi ir streikus kitų miestų darbininkai. Nova Skotijos 10,000 mainierių buvo pasirėngę išeiti į streiką ant 24 valandų. Taipgi ir kitų vietų pieno darbininkai planavo 24 valandų streikus. Vyriausybė, matydama, kad gan daug darbininkų išeis į streiką ir tokiu būdu nukentės karščiška industrija, paėmė įmonę Hamiltone savo žinion ir paskyrė savo kontrolierių, kuris tuojais pasiėmė atgal į darbą Tanagerį ir tokiu būdu streikas National Steel Car Korporacijos fabrikuose Hamiltone buvo baigtas ir simpatijos streikui liko nebercikalingi.

Globe and Mail ir kiti reakcingieji laikraščiai dėl to labai galimai praviro, bet vyriausybė, perdama korporacijos imones savo žinion, labai teisingai pasielgė. Reikėtų tokių reakcionierių ir unijų prieš imones konfiskuoti ir paversti visuomenės nuosavybe. Gal tas bent kiek pamokintų kitus reakcionierius.

Kas liečia Tanagerį, tai jis yra žinomas žmogus. Turi šeimyną iš kelių vaikų ir žmonos. Dalyvaus pareiškė kare. Jeigu darbininkai išrinko jį vadovu, tai unijai, reiškia, kad jis yra patikimas žmogus. Visas jo "muzikantas" tas, kad jis buvo išrinktas atstovauti darbininkus derybose su samdytoja ir pavesta jam rūpintis pieno darbininkų reikalais Hamiltone.

Tokių žygių prieš tą korporaciją vyriausybė ėmėsi, žinoma, vyriausiai todėl, kad darbininkai parodė didelį solidarumą. Tas parodo, kaip svarbu, kad darbininkai laikytųsi vienybės. Jeigu ir visuomet darbininkai taip vieningai užsilaikytų, tai išnaudotojai negalėtų savivaliauti. Taip pat ir vyriausybė visai kitaip atsinešų linkni Kanados darbininkų ir fermerių reikalų.

CCF IR SOCIAL CREDIT SUSMŪKO

Neseniai įvykusi Manibotoj seimelio rinkimai išsklė viršūn, kad CCF ir Social Credit partijoms Manibotoj žmonės labai nusivylę. Tas nusivylimas buvo išreikštas balsuotojų atsiskumimu nuo aukštesnių partijų. Vieni iš jų pakrypo prie liberalų, o kiti link kairiesnių kandidatų. CCF perdidėjo seimelyje turėjo 7 atstovus, o šiame turės tik 3. Reikia, neteko net 4 vietų. Social Credit turėjo 5 atstovus, o šiame turės tik 3. Tuo tarpu liberalai savo atstovų skaičių pakėlė nuo 23 iki 27. Laimėjo 4 naujas vietas.

Jeigu Darbininkų Komitetas būtų galėjęs išstatyti savo kandidatus visose rinkimines apylinkėse, veikiausiai būtų buvę išrinktas didelis skaičius kairiesnių atstovų, priešingų liberalų, konservatyvų, CCF ir SC koalicijai, nes iš to fakto, kad Kardash buvo išrinktas, matosi, jog darbininkai pritaria kairiesniams atstovams. Ir išliko, kuomet CCF ir SC atstovai sudaro koaliciją su liberalais ir konservatyvais, tai tos partijos pasidaro tokios pat, kaip ir dešinišios, ir darbininkai pradeda žiūrėti į tuos, kurie rodo kovingumą nusistatymą prieš kapitalistų partijas.

Kas dar pažymėtina, tai kad ir Winnipeg miesto majoras, taipgi socialistas, buvo sumuštas kitų kandidatų. Darbininkai, atrod, nusivylė ir jo darbais. Jeigu jie balsavo už liberalus ar konservatyvus, kuomet kandidatavo socialistas ir dar miesto majoras, tai aišku, kad jie yra nepasitenkinę juo.

Ko šandien Kanados darbininkai nori, tai ne koalicijų su kapitalistinėmis partijomis, o didesnis opozicijos toms partijoms, kurios net ir tokiame svarbiame momento drįsta ginti išnaudotojų reikalus. Darbininkai nori, kad karo našta būtų padalyta daug lygiau, negu kad iki šiol buvo. Vieni kraunasi pinigus, o kiti turi gyventi iš menkos algos, iš kurios pusė eina karo reikalams.

CCF savo pralaimėjimą aiškina darbininkų nesuipratimu. Tai labai prastas argumentas. Jeigu darbininkai turėjo užtektinai supratimo balsuoti u ž juos per anuos balsavimus, tai jie būtų turėję užtektinai supratimo balsuoti už juos ir šiuo sykiu, jeigu jie būtų atstovavę jų reikalus. Atsitukimas nuo CCF ir SC rodo, kad darbininkai nepatenkinti jų atstovais.

TORONTIEČIŲ "BLITZKRIEGAS"

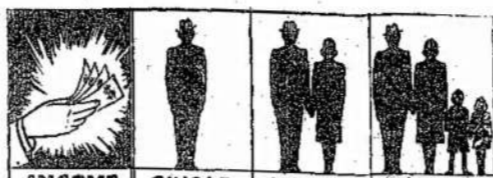
Kiek matyti iš prisiūgimo, tai torontiečiai gegužės 24 dieną padarė tikrą "Blitzkriegą" ant Montrealo. Iš Bangos choro pirminko užrašų teko patirti, kad jau apie 70 torontiečių užsiregistravę vykti į Montreālį. Galimas daktas, kad dar ne visi. O jeigu ir nebus daugiau, tai ir nemažiau, jei neatsiras kokių nors kliūčių.

Toks didelis skaičius torontiečių, pasirengusių vykti į Montreālį, miesta už 300 mylių nuo Toronto, rodo, kad torontiečiai ruošiasi prie Montrealo ne juokais. Tai bus tikra invazija. Už plauks torontiečiai Montreālį iš kelių šonų. Tai bus pirmas toks skaitingas Kanados lietuvių žygis į tokią tolimą kelionę.

Si ekskursija į Montreālį turi ir kita puse. Tai kurybinė ir kultūrinė puse. Pastaruoju laikų Bangos choro nariai dirba labai įtemptai. Kiek jie išmokę per šitą laiką, niekad nebūtų išmokę per daug ilgesnį laiką, jei ne ekskursija. Kas dar pažymėtina, tai kad si ekskursija daugelį choristų ir choristų pakastino prie ieskėjimo gražioje muzikos, pritaikymo lietuviškų žadžių. Kitaip sakant, ekskursija paragino menininkus prie kūrybos.

Liaudies Balsas linki torontiečiams laimingos kelionės ir gero pasisekimo Montreale.

Kiek iš Ko Valdžia Paims Tiesioginiais Mokesčiais

INCOME	SINGLE	MARRIED	MARRIED & DEPENDENTS
700	35.00	NO TAX	NO TAX
750	37.50	NO TAX	NO TAX
1,000	87.50	NO TAX	NO TAX
1,250	162.50	50.00	22.50
1,500	217.50	75.00	35.00
2,000	340.00	175.00	60.00
2,500	475.00	275.00	115.00
3,000	622.50	400.00	215.00
4,000	955.00	675.00	450.00
5,000	1332.50	1000.00	735.00
7,500	2400.00	1965.00	1637.00
10,000	3600.00	3,080.00	2710.00
15,000	6,277.50	5,625.00	5209.00
20,000	9,105.00	8,330.00	7,890.00
30,000	15,052.50	14,085.00	13,621.00
50,000	28,392.50	26,965.00	26,437.00
75,000	45,877.50	43,935.00	43,391.00
100,000	64,347.50	61,875.00	61,299.00
150,000	103,317.50	99,815.00	99,207.00
200,000	143,795.00	139,270.00	138,638.00
500,000	411,720.00	401,120.00	400,408.00

Viršų telpanti grafa parodo, nuo kokios sumos ir kiek kada didieji sumokės Kanados vyriausybė tiesioginiais mokesčiais nuo savo jeigu. Si grafa apima federalius "war" ir "income" taksus. Provinciniai valdžios taipgi dar ima taksus nuo jeigu. Jie ir šia grafa neįskaitomi.

Pagal šią grafa, kaip jis patys matote, taksi imami proporcingai; daugiau jeigu turi — daugiau ir taksi moki. Jeigu turi jeigu \$700 ir esi nevedęs, mokesčiai reiks sumokėti \$35.00. Jeigu tavo metinės jeigos siekia \$1,000, tai reiks sumokėti \$85.50. Jeigu tavo jeigos siekia \$10,000, mokesčiai reiks sumokėti \$3,600. Jeigu kieno jeigos sieks \$100,000, tas turės sumokėti vyriausybei \$64,347.50. Kieno jeigos sieks \$500,000, tas turės sumokėti \$411,720.

Taip tai dalykai atrodo žiūrint iš proporcingumo taškaregio. Kitai sakant, nuo kelių nuosimčių juo nuoma iki 82 nuosimčių. Bet kuomet pasižiūri į tai, kas lieka žmogui del pragyvenimo, tai nekokas vaizdas susidaro. Pavyzdžiui, darbininkui, uždirbančiam \$700 į metus, atmokėjus federalius mokesčius, lieka pragyvenimui \$685. Gi tam, kurio jeigos į metus būna \$5,000, pragyvenimui palieka \$3,667.50. Tam, kurio jeigos į metus siekia \$10,000, palieka dar \$6,400. O jeigu kieno jeigos siekia \$50,000, tam palieka net \$21,607.50. Dar didesni suma palieka tam, kurio jeigos siekia \$100,000. Tam atlieka net \$35,852.50. O tam, kurio metinės jeigos siekia \$500,000, palieka net \$88,270.

Aiskiausiai parodo antra grafa. Juoda rutuliukų dalis rodo, kokią dalį iš jeigų vyriausybė paims mokesčiais, neskaitant provincinių mokesčių, kuriuos išsirenka provincinės valdžios. Sulyg tos grafos, tai pusė milijono jeigų turintiems tikras saulės užtenimas. Tačiau visai kitaip yra, kuomet lygini tai, kas lieka darbininkui ir tam, kurio pajamos siekia pusę milijono.

Tai dar ne pilnas mokesčių paveikslas. Reikia atminti, kad yra netiesioginių mokesčių. Kad tik žmonės perka, valgi ir apsilvilkina, moka mokesčius. Perki gazoliną, moki 3 centus nuo galiono federali valdžiai. Perki cukrų, kartu moki ir mokesčius. Apskaituojama, kad iš kiekvieno tavo uždirbto dolerio federali vyriausybė išsirenka 54 centus. Vadinasi, jeigu tu uždirbi per metus 700 dolerių, tai iš tos sumos vyriausybė išsirenka \$378 tiesioginiais ir netiesioginiais mokesčiais. Tau palieka tik \$322.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Militarinis "Triumfas"

Britų Ekspedicinės Armijos evakuavimas iš Graikijos jau kaip ir užbaigtas. Rasi 85 nuosimčiai visos jėgos išbėgo. Prie to, didelis skaičius Graikijos kareivių, norinčių tęsti kovą, buvo ištraukti iš Graikijos po Karališko Laivyno protekcija.

Kaip militarinis žygis, Graikijos kampanija ir paskui evakuacija prisiskaitys prie didžiųjų Britanijos militarinės istorijos įvykių. Rezultatas buvo taktikinis pralaimėjimas, bet toli gražu ne militarinė katastrofa. Faktiniai, geriau gali būti pavadintu militariniu triumfu. — Globe and Mail.

Juk karas daug ko pamokė. ne tik to, kad žmonės kentėjo, bet ir to, kad paime viršų tas, kieno yra didžiausia technika, organizuotumas, disciplina ir goriausios mašinos. Šito pamokė karas ir puiku, kad pamokė. Reikia mokytis to, kas be mašinos, be disciplinos gyventi dabartinėje visuomenėje negalima. — Ar reikia pergalėti aukštesnę techniką, ar būti sutriukštinu. — Leninas, po perėjo karo diskusiodamas karo pamokas.

Kada Atsimeina Darbininkus

Valdžia tik tada atsimeina darbininkus valstybinės svarbos reikaluose, kada ji nori gauti paskolą, bet ir tuomet ji usiklausia darbininkų, o tik užkrauna paskolą ant jų.

Ir tikrai tada šios šalies valdžia leidžia darbo vadams imti didesni dalyvumą karščiame darbe. — John W. Buckley, Toronto Distrikto Darbo Tarybos sekretorius.

Penki Vyrai Ant Nugaros

Vienas idiotiškesnių melų, prisigystų kaip ir paprastai iš Berlyno ir išpausinduri Draugo laidoj iš s. m. bal. 19 d. buvo šis: "Vasario 28 naktį Raguvėles kunigų vežė prištū prie rogių, lūnubūčia, o ant nugaros buvo atsėdėjęs 3 vyrai ir 2 rusai."

Si "žinia" yra tokia idiotiška, tokia durna, kad mes iš karto nei nemanom ir ją kreipti dėmesio. Bet, kaip angliai sako, no the exact thought, nutarėme del jos tarti kelis žodžius.

Ant kunigo nugaros sėdėdami važiavo "3 žydai ir 2 rusai!" Kokia galėjo būti toji kunigo nugarą?

Argi neaišku, kad reikia gana plačių rogių, jei į jas norima susodinti penkis asmenis? Vadinasi, to kunigo nugarą buvo platesnė ir ilgesnė net už vidutines

Pastabos

Pirmos Gegužės minėjimo masinis susirinkimas Toronte buvo didelis ir entuziastiškas. Klausytojai McLeod ir Mrs. Nielsen kalbų, tai lygu lankyti universitetą. Net daugiau. Jokiam universitetė per vieną vakarą tiek nuosimčios, tiek nepatirai, kiek išklausęs tų dviejų liaudies čiamponų kalbų. Nei vienas lietuvių darbininkas neturėtų praleisti nei vienos progos, kada tik yra galima juos kalbant išgirsti.

Apie jų kalbas, sakykš tame susirinkime, tolpa korespondencija. Perskaitykite.

Manitobos provincijoje dabar praėjusieji rinkimai į provincialų parlamentą, uždavė labai skaudų smūgį Kanados socialistų partijai, taip vadinamam C.C.F. Ji vos tik pravėgė savo tri atstovus, vietoj seniau buvusių 7. Vienu kartu netekimas keturių vietų, kai ką parodo.

Seniau C.C.F. šiuo bei tuo nurodė partijų skyrtis, bet karui prasidėjus, kada jų programa visai susiligo su turčių programos karo ir kitais klausimais, tai tarp jų jokio skirtumo nebėliko. Kad žmonės tą mato — rinkimai aiškiai parodė.

Na, o tuo tarpu į parlamentą, liko išrinktas progresyvių darbininkų kandidatas William Kardash. Prieš jį buvo sudaryta koalicija visos kitos partijos, neišskiriant ir socialistų. Jo išrinkimui buvo stotama daug kliūčių, bet vienok jis liko išrinktas. Pirmą kartą tikras darbininkų atstovas įžengė į Manitobos provincijos parlamentą. Įžengė per kovą, per visas kliūtis, nežūrint, kad toji kova buvo nelygi, kad ją vesti varžė šimtai karo reguliacijų. Ar tai ne puikus darbininkų laimėjimas?!

Ar tas laimėjimas Manitobos provincijoje, nerodo kur linksta Kanados darbo masės? Taip, jis rodo. Labai ryškiai parodo. Kas to nemato ir nesupranta, yra politinis kūdikis arba ignorantas.

Tokių kūdikių ir ignorantų atsiranda. Jais yra patys tos socialistų partijos vadai. Tai sąvoto pralaimėjimo, o Kardash laimėjimų jie išskaiškina "masių tamsūmū". Jie sako, kad žmonės tamsūs, nesuipratėliai ir ignorantai, todėl nebalsavo už juos, bet balsavo už Kardash. ...

Keista, ar ne, kad patys būdami ignoranti žmones ignorantais vadina? Bet taip buvo, yra ir bus su visais socialistų partijos vadais. Jie pačios liudies ir jos reikalų niekašos nesuprato ir nesupras.

Vokietijos darbo ministeris reportuoja, kad dabar Vokietijoje 2,000,000 žmonių iš pavergtų kraštų atlieka Vokietijos likio laukų, kasyklų bei industrijos darbus. Aiskus faktas, kad jie tuos darbus turi dirbti kaipo vergai, o ne kaip laisvai samdomi darbininkai. Jie yra karo arba politiniai belaisviai.

Du milijonai žmonių vien tik karo belaisvių, šandian Vokietijoje liko padaryti vergais. Kas gali ir suskaičiuoti kitus "laisvai" vergijos pačius nešančius!

Ar dėl to, kad šiandien veikia visa Europa liko dižuole vergijos kempė, nėra atsakomingi Vokietijos, Francijos, Anglijos socialistų partijų vadai? Ar tai visa galėjo įvykti ne todėl, kad tų socialistų partijų vadai buvo toki politiniai kūdinkiai ir ignorantai, kaip ir Kanados?

Žinoma, kad taip. Jis buvo ir ignorantai ir pasidavėliai turčių interesams. Jų išdavystės pagalbėje fašizmui įsigalėti ir Europą pavergti, Kanados socialistų partijos vadai eidami iš vien su reakcionieriais taipgi toki kelią fašizmui ruošia Kanadoje.

Maskvos elektros lemputių fabrikas vasario 11 d. pagaminavo dvi galingiausias visoje šalyje elektros lempas, sukonstruotas laboratorijos inžinierių ordininkų Judovskio ir Komarovo. Kiekvieną lempa turi 30,000 vatų galimumo, apie metrą aukštumo ir 250 milimetrų skersmės. Iš sunaudoto tokios lempos spiralei padaryti volframo galima būtų pagaminti 17,000 paprastų 25 vatų lempų.

Surinko Z.

Surinko Z.

Surinko Z.

Surinko Z.

Surinko Z.

Surinko Z.

Surinko Z.

Kaip

Suvalkų didelis...

Užpakaly...

Abiūs v...

Na, o tuo tarpu...

Ar tas laimėjimas...

Tokių kūdikių...

Keista, ar ne, kad...

Surinko Z.

Kaip Buvo Sutikti Iš Vokietijos Grįžtantieji

Suvalkų — Kalvarijos plente didelis judėjimas. Keli šimtai valstiečių su šūpėmis ir mediniais kastuvais per užplūstus kelius daro pravažiavimus. Dešimtys porinių rogių šliaužia link vokiečių sienos. Tai Kalvarijos valstiečiai ir atitinkamų įstaigų pareigūnai vyksta sutikti ir priimti iš Suvalkų krašto parvykstančius lietuvius.

Užpakalyje pasilieka pirmosios, antrosios ir trečiosios zonos gairės, pasienio linijų stulpai. Abi valstybės skiriančiųjų vartų, išilgai plento, stūksa ilgos virtinės rogių. Iš mūsų pusės rogių tuščios. Iš kaimyninės valstybės atvykstančiųjų į mūsų rogių prikauto įvairios mantos. Tą mantą, tarsi, saugoti įpareigoti, rogišė sėdi vaikučiai, nes suaugusieji nesutildėdami paskui rogių pėsti ejo.

Jaudinį vaizdą. Pirmas atvykstančiųjų tautiečių būrelis, priartėję prie perėjimo punkto. Ilgas metas buvo atskirti tautiečiai širdingai svikindamiesi karūti spaudžia vieni kitiems rankas, bučiuojasi. Užsimezga gyvos kalbos. Per kelioliką sekundžių visi tampa senais pažįtamais. Kalboms nėra galo. Džiugiamis ir rūpesiais dalinasi vieni su kitais. Štai Staškevičienė džiugiai šypsodama sako: "Neišdžiulite mums perdavę, nes dar nežinote, kas pas jus atvyksta. Matote, ir aš patį iš pirmos dienos tampa jums 'nėša'. Ji kalba gražiai lietuviškai. Jos žodžiai išsukia gyvą susidomėjimą.

— Draugužė, jūs klystate. Motinos pas mus niekam nėra našta. Mes jas mylime, gerbiame ir džiaugiamės jų sulaukę. — aiškina gydytoja. Draugė Staškevičienė pakvičiama užsukti į punktą paliešti ir pasižiūrėti. Tuo tarpu paruosiamos eilkuosios arklių traukiamos rogių ir graugė Staškevičienė bematant nugalbama į Kalvarijos ligoninę. Tai pirmoji laiminga motina, kuri iš svečios šalies atvykusi savo socialistinei tėvynei sutelkė naują pilietį. Jos vyras, matydamas rūpestingumą, parodytą jo žmonai, sujaudintas kalbėjo: "Mes žinojome, kad Tarybų Lietuvoj yra motinystės įstatymas, kad visais žmonėmis nuosirdžiai rūpinamasi, o motinos susilaukia ypatingo dėmesio. Tuo mes pirmieji įsitikinome ir pasinaudojome." Jį skaras įvykiotais vienos rogišės pūpsio Mykūleno pusės metų sulaukė. "Tai buvo jauniausias iš atvykusių.

Punkte virė darbas. Iš mūsų respublikos pusės privažiuoja vežimai tuojau buvo pakraunami kulklių atvykstančiųjų turto įvairiais senais baldais, medinėmis dėžėmis. Į margas kaimo staklėmis austas paklodes įrištas smulkus turtas rogišė užmėdė daugiausia vietos. Kai kurie atsigabeno po keletą vietų, vienas kitas liepą paršutką, įdubusiais šonais gauruotą laivę, avėlę, o kalvis A. Baranauskas atsivėžė senas dumplės kėdę, reples ir kitus darbo įrankius.

Tai visas parviliusiųjų, varginųjų darbo žmonių turtas. Jie atsivėžė tai, ką turėjo ir galėjo. Atlikusi formalumus Naujokai ir jo septynis vaikus apsupo būrys atvykusiųjų juos patikti valstiečių. "Pagaliau atvykau pas jus, broliai. Daug pastangų dėjau, kad jus pasiečiau. Į jus veržiausi nuo tada, kai jūs iš savos buržuazijos jungo išsivadavote. Santvarka Lietuvoje pasiekė, aš su mažiausiu vaiku ant rankų leidaus košenonė... ir vyresnieji vaikai būtų mano pėdomis pasekę, viską būtume palikę, kad tik laisvąją tėvynę pasiektum. Daug prikentėjau, daug privargau, bet mūsų troškimai išsipildė. Šlapdien aš laisvai pas jus atvykau, ir jaučiuosi laimingas laisvojo žemėje." kalbėjo Naujokas.

Be sutrikimų, sklandžiai šio atvykusiųjų tautiečių sutikimas ir jų išjungimas į socialistinės tėvynės laisvųjų piliečių šeimą. Specialiai įrengtose palapinėse nuo šalčio ir žvarbaus vėjo buvo priglausti vaikučiai ir motinos. Suaugusieji tvarkė vežimus. Per porą trejetą valandų buvo atlikti formalumai ir paruošta kelionė. Pirmieji Kalvariją pasiekė vaikai ir motinos, paskui juos atšliaužė rogišė su manta ir suaugusiais. Pakelės valstiečiai sveikino atvykstančius brolius ir seseris, su jais kalbėjosi, dalinosi išpatėmis. Kalvarijos miesto gatvės buvo pilnos žmonių. Prie namų plevėsavo raudonos vėlavos. Atvykusieji buvo apgyvendinti iš anksto jiems paruoštuose būstuose, iš kur susitvarkė svečiai buvo pakviesti į didžiulę valgyklą pietų. Pietūs praėjo jaukia ir pakilia nuotaika. Buvo pasikeista širdingomis kalbomis, kuriose buvo išreikštas didelis džiaugsmas dėl brolių atvykimo į socialistinę tėvynę. Atvykusieji savo kalbose reikė džiaugsmą ir padėką dėl gražaus jų sutikimo ir visokeriopai jais rūpinimosi ir žadėjo aktyviai prisidėti prie socializmo kūrybos, keliant visų darbo žmonių gerovę.

Tai buvo pirmoji atvykusiųjų grupė, susidedanti iš 100 asmenų. — Kl.

Ar Nebūtų Gerai Sugrįžti Dar Bent Keletą Bažnyčių, Hermi?

Whitelaw, London Daily Herald.

"Daug žmonių Anglijoj ir Herr Hitlerj žiūri kaip į žmogūdį, bet aš norėčiau pasakyti jiems, kokiu aš ji esant radau. Jis yra labai draugiškas. Jis yra paprastas, neveikiamingas, širdingas. Nėra kito gyvo žmogaus, kurio dūstą žodį kokiū nors momentu klausiniu aš taip greitai priimčiau, kaip jo..." Londono Daily Mail leidėjas Rothermere savo knygoj, kuri buvo išleista tik prieš šį karą.

Būsimieji Lietuvos Muzikai

Vilniaus Muzikos kursuose vietų yra 170—180, o kandidatų užsirašė daugiau kaip 700. Visi tai darbininkai, darbo inteligentai ir jų vaikai. Tai rodo, koks didelis susidomėjimas muzikos menu yra darbininkų masėse. Kiek čia paslėptų energijos, kiek dygsta buvusio kapitalistinio režimo nustelbtų talentų, kuriems pagaliau atėjo išsilimo valanda!

Į pianino klasę užsirašė apie 400 kandidatų. Priimti galima tik 70—80 asmenų. Pirmenybę duodama jaunesniems ir jau kiek mokantiems. Vyresnieji keliama į kitas klases, silpniau mokytis kitais instrumentais.

Štai 20 metų darbininkas J. Mackevičius. Jis dirba "Artel" fabriko techniku. Jo rankos kietos, tvirtos. Tėvas buvo dantų technikas, motina — skalbinių visi kolektyvinių parodys geriausias savo sugebėjimus, todėl ši programa bus labai marga.

Dekados programoje yra ir dailės paroda, kuriai jau ruošiamasi ir aiškinama, kas parodoje išstatytina iš senosios dailės ir iš priestarbingio laikotarpio dailės. Tarybinio laikotarpio dailės skyriui praturinti Meno Reikalų Valdyba padarė jau eilę žygių. Paselbtas konkursas 12 geriausių tapybos, skulptūros, grafikos ir taikomosios dailės kūriniams sukurti. Konkurso tikslas — netik premijuoti geriausių kūrinių, bet taip pat išjudinti į kūrybinį darbą ir pačius dailininkus. Be to, eilė dailininkų yra duoti užsakymai.

Baigdamas dg. Juodelis pastebėjo, kad mūsų meno pasaulis dekadai ruošiasi dedeli atsidėmimui. Pasirengimą dekadai mūsų menininkai yra gerai supraptę, todėl pasirengimo darbas skiria visą savo dėmesį.

DRAMOJE

Eilė mūsų dramaturgų yra užsakyta parašyti pjeses, kurių geriausia bus vežama į dekadą. Pjeses jau dabar rašo B. Sruoga ir K. Boruta.

Dekadai ruošiasi taip pat ir Valst. Filarmonijos choro ir liaudies ansamblių. Dėl simfoninio orkestro, kuris dekadoje pasirodys su keliais mūsų kompozitorių kūriniiais, tai norima išsudarinti iš geriausių mūsų orkestrinių pajėgų. Šis orkestras bus taip pat operos ir baleto spektakliams.

Ypatingas dėmesys skiriamas tinkamam medžiagos parinkimui baigiamajam koncertui, kurio galutinė programa bus sudaryta prieš pat dekadą. Baigiamasis koncertas vyks Maskvos Džiazjame Theatre, dalyvaujant partijos ir vyriausybės vadams. Čia

siuvėja. Egzaminų komisija siūlo pasirinkti lengvesnį instrumentą, planinu pradėti jau vėloka. Tačiau sunku palenkėti darbininko pasiryžimą.

— Juk Čaikovskis ne jaunesnis už mane pradėjo mokytis. Kodėl aš negaliu?

— Čaikovskis buvo ne pianistas, bet kompozitorius.

— Galiu ir aš būti kompozitoriumi. Būtinai noriu pianino klasišę mokytis. Primkite.

Egzaminų komisija susirūpina.

Duryse pasirodo raudonas veidas iš metų Mera Jajesaitė. Jos rankose gaidos, aktyvūs rūpestis.

— Moki skambinti?

— Šiek tiek moku. Tris mėnesius mokiausi.

Tačiau, kai pirštai palietė klavišus ir pasklidė garsai, nustebęs šūpsterėjo direktorius ir kiti komisijos nariai.

— Kiek metų teipa tamtos mėnesyje? — klausia kardi-datė. — Taip skambinti galima, ne mažiau kaip 3 metus intensyviai mokušis. Gerai skambini.

Mera neišlaidė — praplūpo ašaromis. Jos jautri muzikališka širdis negalėjo pakelti netikėjimo ja, kuri sakė tikrą teisybę. Čia pat jos motina, čia pat ir mokytoja patvirtina, kad Mera nepaprastai gabi, kad tikrai tik 3 mėnesius tesimokė, kad anksčiau dėl sunkaus gyvenimo negalėjo mokytis.

Eleonora Kurtinaitė tik 9 metų, našlaitė. Mokosi pradžios mokykloje. Globoja ją viena muzikos mokytoja. Kukli, nedraisi, bet turi gerą klausą, muzikališką pajautimą. Ir ši našlaitė primama į muzikos kursus. Ji bus muzikė. Tarybų valdžia visoms dūris į mokslą atidaro.

Be palydovų atėjo dvi sesutės Matulionytės, Milda — 9 metų,

Meilė — 7 metų. Jų tėvas — tarnautojas. Drašiai atsakinėja į klausimus. Mažoji kartuoja melodiją "aš maža ir draši." Dėkoja už egzaminus, tikisi mokytis ir būti mokytoja.

Lietuvoje Traktorais Dirba Net Ir Mažųjų Valstiečių Žemė

Kaunas praneša, kad šį pavasarį Lietuvoje veikia 30 traktorių ir seklų mašinų stočių taipgi 270 mašinų ir arklų stočių.

Pirmą sykį čia traktoriai purenė Lietuvos žemę ir sėjamos mašinos barsto Lietuvos grūdus. Šiemet užsėjama daug daugiau laukų, negu bile kada praetyje.

Siemet nusausinama 91,300 akrų pelkių-balių ir padaroma tos vietos tinkamos žemdirbystei. Šiemet panaudojama 176,300 tonų trąšų gerinti derlių smulkiesiems ir vidutiniesiems ūkininkams.

Tarybų vyriausybė paskolino 15 tūkstančių tonų pasėlių grūdų ir seklų naujūkiams ir neturtingiems valstiečiams. Naujoji vyriausybė labai nupigino dirbtines trąšas, kad dabar gyvenime gali naudoti tūkstančiai smulkų ūkininkų.

Arklų-mašinų stotys parsamdo mašinas ir arklus, kad naujieji ir mažieji ūkininkai taip pat galėtų gerai apdirbt savo žemę. Šiose stotyse yra visi reikalingi žemės darbam įrankiai. Tai svarbus galykas 75 tūkstančiams buvusių bežemių, kuriems Tarybų valdžia padalino 972,831-ą akrą žemės, kad jie galėtų įsistiegti ūkius. Ta žemė buvo atimta iš dvarų ir iš stambių ūkininkų, turėjusių virš 30 hektarų žemės.

Iš buvusių dvarų Tarybinė Lietuva taip pat įkūrė 60 pavydinių valstybinių ūkių, kurie vedami plačiais pamatais ir apdirbami naujaisiais moksliniais būdais, kad žmonės matytų, kokia nauda iš plačiosios socialistinės žemdirbystės, lyginant su smulkiaisiais pavieniais ūkais.

Traktorių ir mašinų-arklių stotys aptarnaus 1,427,600 akrų žemės.

Plotas pašarui auginti šiemet Lietuvoje padidinamas 25,000 akrų; linų ir cukrinių runkelių auginimo plotas bus padidintas 24,700 akrų; bulvėms bus užsodinta 14,800 akrų daugiau.

LIETUVOS POPIERIAUS GAMYBOS PAKELIMAS

1941 m. palyginus su praėjusiais metais, žymiai pakis popieriaus gamyba. Numatoma, kad Petrašiūnų popieriaus fabrike 1941 metais bus pagaminta 9,250 tonų, Griškiškių popieriaus fabrike — 25,000 tonų, Kučkuriškių popieriaus fabrike — 2,730 tonų ir Naujųjų Verkių popieriaus fabrike — 1,500 tonų popieriaus. Taip pat 1941 metais numatoma gerokai pakelti ir kartono gamybą.

Plėčios Reformos Valstybinėje Ligoninėje

Pirmoji Valstybinė ligoninė (buv. žydų ligoninė) dabar perorganizuota visiškai socialistiškais pagrindais. Anksčiau ta didžiulė ligoninė iš valstybės negaudavo jokios paramos. Dabar ligoninė gauna valstybinę paramą. Ligoninėje buvo praversti platūs remonto darbai ir kambariai — palatos, kurie anksčiau buvo niūrius ir tamšius, dabar yra jaukius ir šviesius. Anksčiau ligoninėje buvo 180 lovų; dabar tas skaičius beveik dvigubai didėnis. Vadovaujant drg. dr. Robinsonui, ligoninėje dirba 52 seselės, 3 akuserės, 2 laborantai, 68 sanitarai, 8 valytojos, 12 žmonių virtuvės personalo, jų tarpe 3 virėjai, 9 skalbėjos ir eilė kitų amatininkų. Ligoninėje surengti dviejų metų kursai seselėms, kuriuose dalyvauja 32 mokinės. Mokinės, baigusios kursus, turi atlikti ligoninėje 2 metų praktiką. Pirmoji Valstybinė ligoninė turi moderniausias ir geriausias visose Baltijos respublikose rentgeno įrenginius, modernią sterilizacijos aparatą ir taip pat moderniškus įrenginius operacijoms.

Didelis dėmesys atkreipiamas į aprūpinimą. Naujagimių salėje nuolat galima rasti apie 50 jaunų tarybinių piliečių, kurių motinos pavyzdinai globojamos. Higienos atžvilgiu ligoninėje buvo praversta radikalė reforma, dėl to dabar be jokių rezervų galima tvirtinti, kad pirmoji Valstybinė ligoninė yra viena moderniausių Lietuvos ligoninių.

Teisingiausios Žinios Apie Lietuvą Telpa Liaudies Balse.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

Kiek Atsieidavo Rusijai Caras ir Visi Jo Gimines

Caro giminė tuomet buvo iš 69 asmenų: tai vis didesni ir mažesni kunigaikščiai, jų pačios ir vaikai. Reikia žinoti, kad caro ir jo giminų dvaruose nuolat buvo keliami neapsakomai brangūs baldai. Savo išlaidumu gėlėjo jiems prilygti nebent tik senoviškos Azijos barbariškų valdovų orgijos.

Caras ir jo giminės užlaikydavo, be kitko, puikiausius sau pasivažinėjimo laivus ir nesuskaitomas tarnų armijas. Toks lėbavimas ir plaukiojimas bei važinėjimas po pasaulį surydydavo neapskaitomas sumas pinigų.

Tuos pinigus jie sėmdavo iš valstybės išdo, iš karališkų tėvonių (Katrės Antrosios ir caro Povilo palikimų) ir karališkų dvarų nuosavybių. Rusijos valstybė kasmet išmokėdavo 15 milijonų rublių (virš pusąšimto

milijono dolerių) užlaikymui caro palocių; 200 tūkstančių rublių carienei; 200 tūkstančių rublių caro našlei; 100 tūkstančių rublių sosto įpėdiniui; po 40 tūkstančių rublių per metus kiekvienam caro vaikui nuo ugdymo iki 21 metų. Valstybės išias viso per metus išmokėdavo carui ir jo giminei netoli 16 milijonų rublių.

Kiekviena caraitė ištekėdama gaudavo iš Rusijos valstybės išdo po milijonų rublių "kračio."

Bet suminėtos sumos pinigų tai tik mažytė dalėlė tų įplaukų, kurias carų Romanovų giminės gaudavo iš tėvonių palikimų. Užtat jie buvo labai dėkingi savo bočiam Katrei Antrojai ir Povilui, kurie pasisavinino milijonus kurtis žemių kaipo palikimus savo veislei.

Caro giminės valdė 21 milijoną ir 328 tūkstančius akrų geriausios šalje žemės. Daug tos žemės buvo užleista miškais, kurie nešė milijnišką pelną carui ir jo giminei iš medžių parduvinėjimo užsieniams. Carinės Romanovų šeimos nuosavybėse taip pat buvo užvesta cukrinių runkelių plantacijos, vynuogijų sodai, kasyklos, žuvis industrija ir įvairios kitos pramonės. Iš to jie kasmet gaudavo apie 40 milijonų dolerių pelno. Be to, Romanovams kas metai išmokėdavo ūkininkai apie 50 milijonų rublių kaipo išpirkimą už žemę, kurios jie gavo po baudžiavos panaikinimo.

Karališkojo dvaro nuosavybė tai buvo asmeniškas caro turtas. Jis viršijo visus Romanovų giminės savo manta. Jis buvo apėmęs 115 milijonų akrų žemės, daugiausia Sibire. Tos žemės vertybė tiesiog neįkainojama. Ten buvo aukso, sidabro, vario, platinos ir geležies kasyklos. Jos nešdavo carui milijniškų pelnus. Dar ir dabar tos žemės iščiūje guli neapskaituojami bilijonai dolerių turto, neliesto žmogaus rankos, — nors Sovietų vyriausybė sparčiai plėtoja gamtos turtų išnaudojimą.

Tai ve iš kokių latrų atėmė turtus rusų liaudies. Štai už ką visoki carberniai taip plūsta sovietinė laudj.

— Jaunūnis.

ZEMELIO VALSTIEČIAMS PASIDĖJO JEMPTOS RUOSIOS PAVASARIO SĖJAI DIENOS.

Žemelio valstiečiams prasidėjo jemptos ruosios pavasario sėjai dienos.

Is pašūrių traukiami įvairūs žemės ūkio padargai ir apžiūrimi, kas reikia pataisyti, kad pavasariui išausus nereikėtų net dienos gaisti. Kalviai apkrauti darbu, —taiso plūgos ir įvairias akečias. Svirnuos apžiūrima sėkla; teiraujamasi geresnės, jei tokios savo trūksta.

Žemeliškių ruošų pavasario sėjai dar labiau paskatina ta aplinkybė, kad žemelio valstiečiai išskvietė soclenktynių Joniškių valstiečių — kas geriau ir greičiau pasiruošę pavasario sėjai.

Tomis soclenktyvėmis žemelio ir Joniškių valstiečių valstiečiai pagerbė LKP (b) V-tąjį suvažiavimą.

— M. Zvirblis.

Plėčios Reformos Valstybinėje Ligoninėje

Pirmoji Valstybinė ligoninė (buv. žydų ligoninė) dabar perorganizuota visiškai socialistiškais pagrindais. Anksčiau ta didžiulė ligoninė iš valstybės negaudavo jokios paramos. Dabar ligoninė gauna valstybinę paramą. Ligoninėje buvo praversti platūs remonto darbai ir kambariai — palatos, kurie anksčiau buvo niūrius ir tamšius, dabar yra jaukius ir šviesius. Anksčiau ligoninėje buvo 180 lovų; dabar tas skaičius beveik dvigubai didėnis. Vadovaujant drg. dr. Robinsonui, ligoninėje dirba 52 seselės, 3 akuserės, 2 laborantai, 68 sanitarai, 8 valytojos, 12 žmonių virtuvės personalo, jų tarpe 3 virėjai, 9 skalbėjos ir eilė kitų amatininkų. Ligoninėje surengti dviejų metų kursai seselėms, kuriuose dalyvauja 32 mokinės. Mokinės, baigusios kursus, turi atlikti ligoninėje 2 metų praktiką. Pirmoji Valstybinė ligoninė turi moderniausias ir geriausias visose Baltijos respublikose rentgeno įrenginius, modernią sterilizacijos aparatą ir taip pat moderniškus įrenginius operacijoms.

Didelis dėmesys atkreipiamas į aprūpinimą. Naujagimių salėje nuolat galima rasti apie 50 jaunų tarybinių piliečių, kurių motinos pavyzdinai globojamos. Higienos atžvilgiu ligoninėje buvo praversta radikalė reforma, dėl to dabar be jokių rezervų galima tvirtinti, kad pirmoji Valstybinė ligoninė yra viena moderniausių Lietuvos ligoninių.

Teisingiausios Žinios Apie Lietuvą Telpa Liaudies Balse.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

Portugalai traukia į laivą, kuriuo mi jie vyks į Portugalijos salą s Atlanto vandenynė vardu Azores, kad sustiprinti jų įgulą. Ir Portugalija prisibijo, kad naziai neužimty strateginių salų.

ENTUZIASTISKAS PIRMOS GEGUZĖS MINĖJIMO MASINIS SUSIRINKIMAS

TORONTO. — Šiais metais švenčiant Pirmąją Gegužės neturėjome tų įspūdingų ir miži- niškų demonstracijų gatvėmis, kaip kas met būdavo taikos metu. Dabar Pirmoji Gegužės buvo paminėta keliais — masti- niams susirinkimams, kuriame da- lyvavo 3,000 žmonių. Bet tas susirinkimas buvo tiek gyvas, energingas ir entuziastiškas, tokių susirinkimų Toronto yra senai bebūvę. Susirinkusieji iš kalbėtojų išgirdo skaudžios tiesos apie tikrą Kanados žmonių padėtį ir apie tai, kaip Kanados vyriausybė visomis jėgomis gina didžiųjų turčių interesus, o visų sunkiąją karą išleidų našta krauna ant darbo žmonių pečių.

Zymiausias kalbėtojas buvo Tribune redaktorius McLeod ir parlamento narys Mrs. Nielsen. Pirmą kalbėjo laivakrovių Unijos veikiantis prez. Ferguson. Jis sveikindamas susirinkusius savo unijos vardą kiek palietė ir apie unijos veikimą. Savo trumpoje kalboje jis nurodė, ko- kius laimėjimus unija yra iško- vojus darbininkams ir kad ne- žiūrint reakcijos pastangų unija sudaugyti, kiekvienas unijistas tvirtai stovi už savo teises ir yra pasirūpęs jas ginti. Jis labai ryškiai nurodė, kodėl tos Unijos prezidentas Sullivan yra inter- nuotas. O tai priežastis slepiasi tame, kad laivų kompanijos naudojamosi karą padėtimi už- simojo ne tik atimti darbininkų laimėjimus, bet sudaugyti ir pa- čius unijos. Tos kovos pradžia ir buvo areštuotas Pat Sullivan drauge su kitais veikliais unijos vadais ir visam karą laikui in- ternuotas, kad iš unijos prašal- nus aktyviusius ir tikruosius darbininkų vadus, tai viena, o antra, kad tais areštais galėtų unijai primesti nebūtų dalykų ir tuo būdu žmonių akyse pačia unija diskredituoti. Tą viską at- liko valdžios užlaikoma, policija, kuris žygis aiškiai rodo, kad Ka- nados valdžia pinai stoja už kompanijų interesus prieš dar- bininkų ir sykiu su kompanijo- mis stengiamas uniją sudaugyti. Jo kalba apie dabartinį laivakrovių

streiką dar labiau tą faktą pat- virtino. Eilės įvykių apibūdinimu jis nurodė, kad unija visomis jė- gomis stengėsi to streiko išven- gi, bet kompanijos taip elgėsi, kad darbininkus prie streiko pri- vertus, jeigu jie nesutinka pasi- duoti kompanijų saivaliai. Dar- bininkai tvirtai laikėsi savo tei- sėtų reikalavimų ir todėl daugiau nieko nebeliko, kaip tik išeiti į streiką. Bet kas atsitiko darbi- ninkams išėjus į streiką? Ar Ka- nados vyriausybė pasistengė už- tarti teisingus darbininkų reikal- avimus ir imtis žygių, kad visas reikalas būtų bešališkai išsprę- tas? Ne. Vyriausybė tuo jau pa- siūnti policiją streikui lauzyti, nurodė jis.

Jis pažymėjo, kad unija vienin- gai yra pasiryžusi kovoti už sa- vo demokratines teises ir kvietė visus tai unijos kovai padėti. Pirmuoju uždaviniu unijai yra išlaisvinti internuotus unijos vadus. Kad tą reikalą pravedus susiduriama su didelėmis išlaido- mis ir čia jis tuojuo padarė atsi- kreipimą aukų tam reikalui vesti. Bematant suplaukė \$700 su virš, iš kurios sumos padengus susirinkimo šaukimo išlaidas, li- kusioji dalis eis vedimui kovos už internuotų darbininkų vadų paliosavimą.

Praeitis ir Ateltis

McLeod patiktas su audringu rankų plojimu, Torontiečiai jau senai ji yra pamilę už jo nepa- lauziamą pasiryžimą kovoti už darbo žmonių reikalus ir jų de- mokratines teises. Jo aiški, tei- singa, faktais paremta kalba vi- sados torontiečių buvo mylima. Džiaugėsi visi, kad jie turi pro- gnos išgirsti tą ugningą kalbėto- ją, kuris tiesa perkūnu trenkia reakcionieriams į akis. Neapsi- rikio.

Jis rankų ženklu prašo publika nurimti. Jis sako, kad Pirmosios Gegužės proga tenka prisiminti praeitį ir kiek į ją atgal žvilgtel- rėti. Ką mes matome? Prabėgo eilė metų, štai, ne taip senai bu- vo 35-36-37, na, ir 38 metai. Tais metais daugelyje Europos šalių darbininkai galėjo minėti ir šven- ti Pirmąją Gegužės, bet šiandie

ronto miesto ponams pavėjus, laikė savo susirinkimus Arkan- dai stropiausioje policijos apsu- goje, o tikrieji anti-fašistai turė- jo vesti kovą dėl gavimo leidimo kur susirinkti. Kiekvienas prieš fašizmą išsireiškimas buvo poli- cijos užregistruojamas...

Neabejojama, faktais, citato- mis iš New York Times bei An- glijos laikraščių (kurių citatų čia dėl tam tikrų priežasčių ne- galu paduoti), jis nušvietė, kaip Anglijos, Amerikos ir Vokietijos bankininkai iš vieno taraisi ir skiria posėdžius Sveicarijoje ap- turti tarptautinių bankininkų interesus, tuo tarpu, kai tu kraš- tyje žmonės yra žuodiami.

Jo kalba — vien faktai apie turčių vedamą korupciją, žmo- nių išnaudojimą, apgaudinėjimą. Tuos faktus girdint, nei vienas negali ramiai sėdėti. Pikta, kad priedangos gražių žodžių, gra- žiai nudailintų frazių, atliekami tokie šlykštūs darbai, o vyriausy- bės jų "nemato", jų nesuvado, kartais net viešai tas korupcijas teisina. Žmonės, kurie tas ap- gaulystes kelia, yra persekiojami, areštuojami.

Mrs. Nielsen savo kalboje dau- giau liečė unijų reikalus tvirtai užstodama darbininkus ir jų teises. Ji kalbėjo apie žmonių nedidelę ir kad žmonės turi turėti teisę organizuotis ir rei- kalauti sau būvio pagerinimo. Ji yra išvažinęs su prakalbomis veik visą Kanadą, gerai žino visa laudies padėtį, kaip skursta mažieji fermeriai ir kaip vargsta miestų darbininkai. Jos kalba maloni klausyti. Ji kalba aiškiai, kiekvieną mintį paremdama fak- tais. Bet jos kalba taipgi galin- ga, pilna jėgos ir be nusileidimų.

Atsakydama į fabrikantų už- metimus, kad streikai labai truk- do pramonės gamyba, ji nurodė, kad bendrai imant streikais kiekvienam darbininkui per me- tus tenka sugaišti tik viena de- šimtoji dienos laisvės, o tuo tarpu dėl nelaimingų atsitikimų dirb- tuvėse, kurios nelaimės galėtų būti prašalintos, jeigu būtų pa- gerintos darbo sąlygos, kiek- vienam darbininkui per me- tus tenka sugaišti penkos dienos. Dėl ligų kiekvienam darbininkui per metus išpuola sugaišti po aš- tuonias dienas. Ji sako, kad jeigu streikų būtų ir daugiau, jeigu je- būtų ir ligoni, tai pramonė nuo- to mažiau nukentėtų, negu kad

dabar nukentė dėl nelaimių įvykstančių dirbtuvėse ir dėl darbininkų ligų, kurios faktinai paėina del to, kad darbo žmonės skurdžiai gyvena. Jeigu žmonės išsireikalautų geresnes darbo sąlygas, tinkamesnį uždarbį, tai jų sveikatingumas būtų geresnis ir tuo būdu pramonė laimėtų. Fabrikantai tuos primetus daro tik tam, sako ji, kad pateisi- nus savo akipleišiką darbininkų išnaudojimą.

Daug ji pasakė karčios fabri- kantams tiesos, nemažai jos pa- sakė ir pačiai Kanados vyriausy- bėi. Ji sako, kad pernai metais šiuo laiku buvo priimtas mobiliz- zacijos įstatymas, kuri priimant, iš nekurių parlamento narių bu- vo statomas vyriausybę reikala- vimas, kad mobilizuojant žmo- nes, kartu būtų mobilizuojami ir didieji Kanados turiai. Į tą rei- kalavimą vyriausybė atsakiusi, kad vienu kartu viską padaryti nėra galima ir prižadėjo kitu kartu tą padaryti, kad turty mobilizavimas būtų "next step". Bet dabar, primant Biudžetą, atėjo tas "next step", ir vyriausy- bė buvo žožiavo neispildė. Didie- ji turčiai paliko su savo šimtais tūkstančių dolerių, o mokesčių kraunama darbo žmonėms ant pečių, nežiūrind to fakto, kad nuo karo pradžios darbo žmonių ekonominė padėtis nepagerėjo, bet tuo patim laiku per 1940 m. Kanadoje atsirado 26 nauji mil- jonieriai, o buvę milijonieriai sa- vo milijonų skaičių dar labiau padidino. Taip kritikuodama vy- riausybę, ji nurodė, kad valdžia tarnauja vien turčių klasei ir

jos interesus gina, bet Kanados laudies reikalais visai nesirūpi- na, arba labai mažai. Ji stato vy- riausybei reikalavimus, kad daugiau būtų kreipiama dėme- sio ir daromi tinkami žygiai pa- kėlimui Kanadoje apšvietos, su- teikiama plačiai laudžiai tin- kamėsnė medicinos priežiūra ir imamasi tinkamų būdų pagerinti- mui plačių masių gyvenimo, naikinimui skurdo. Ji ragina vi- sus darbo žmones kovoti už tai- nes tai Kanados ateitis. Ji sako, kad negalima vien rūpintis kitais kraštais, o užmiršti tą, kas de- dasi pas mus namie. Taip daryti būtų nepatvirtota. Ji sako, kad reikia gerinti Kanados gyveni- mą, plėsti demokratiją namie, kad sugrįžtų vyras iš karinėme- nes tikrai pajustų, jog jie karia- vo už demokratiją. Ji sako, kad negalima kitam duoti tą, ko pats neturi. "Kaip mes duosime Eu- ropos šalis demokratiją, jeigu ją mes patys čia prarastume?" — stato klausimą Mrs. Nielsen. O toji demokratija namie yra ai- kinama.

Mrs. Nielsen iš tikrųjų yra čiauponė kovotoja už darbo žmonių reikalus. Jos žodį turėtų atsiminti kiekvienas doras žmo- gus ir sekti jos nurodymus.

Apie tai, kokį pritarimą Mrs. Nielsen susilaukė iš publikos neįmanoma aprašyti. Kiekvienas jos argumentas buvo lydimas griausmingu rankų plojimu. Ją pasitinkant ir palydint po jos kalbos, aviacijos ir šauksmai "ura" aidėjo be perstojo. Kiek- vienas tame susirinkime buvo patyrė galimą įspūdį duodanti

Redlaikiečiai Parėmė
Winnipegiečių Klubą

RED LAKE. — Balandžio 8 dieną Sūnų ir Dukterų KLSPD 8-ta kuopos laikytame susirinki- me, tarp kita ko, buvo perskait- tytas Winnipeg Lietuvių Klubo atsišaukimas, prašęs finansinės paramos, į kuri atskydamai red- laikiečiai paaukavo sekandiai:

J. Narusevičius	\$1.00
M. Guoba	1.00
M. Dudas	1.00
K. Žalėnas	1.00
A. Lapata	1.00
F. Paliūnas	1.00
T. Juška	1.00
P. Kantrinis	1.00
A. Adomonis	1.00
K. Masenka	1.00

Madseco lietuviai parėmė sekandiai:

A. Vitas	\$1.00
A. Valiukonis	1.00
J. Želnis	1.00
C. Malaska	1.00

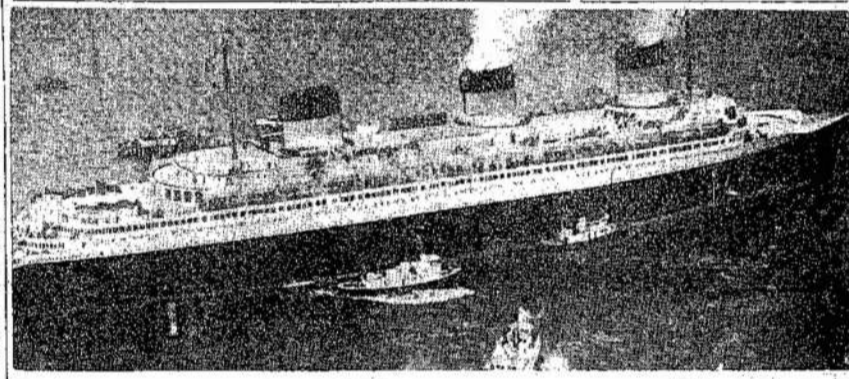
Viso bendrai surinkta \$14.00.

Aštintos kuopos vardu turio visiems aukavusiems širdingą acū.

A. Lapata
8 kp. sekretorius

LAUDES BALSAS
Rašo Tikslai Tiesą

energijos ir drąsos ir niekadės neužmirštama. — Torontietis.

Suvienytos Valstijos kalba apie rekvizavimą visų kitų šalių laivų, kurie randasi Suvienytų Valstijų uostuose. Jų tarpe yra ir Francijos didiausias Normandie. Tik klausimas stovi, ar iš to bus kokia nauda, ar tas nepastums Petain vyriausybės prie Vokietijos ir Italijos.

KAZYS BORUTA

NERAMOS ŽVAIGŽDĖS

Iš Apysakų Knogos "Saulė Ant Savo Pečių Parnėsti Išėjo"

Po Dviratinės kaimo laukus braidžiojo rasa ir lengvoje pavasario ūkanose snaudė prie žemės sužalavęs vasarojus.

Tylus ir žalsvas vakaras nusileido ant Dviratinės laukų ir sodybų.

Pro daržinės galą su apinasiais rankoje parėjo iš laukų Kirtiklis, tylus ir susirūpinęs, kaip ūkininko diena. Pirmą naktį išvedė arklius į naktigone, ir širdyje apmądau buvo, kad pievos menkai prižėlė, o pašarą jau visai pabaigė. Praeidamas pro arklidę, pakabino ant vagio apinasrus ir pažūrėjo į žvaigž- dėmis nubertą dangų. Pastovėjo ir pagalvojo, kad rytoj giedra bus, ir nuėjo į trobą vakarie- nis.

Ant gonkų sėdėjo Tylenis, pernai rudenį atsiųstas į Dviratinės kaimą mokytojais, ir pro pasiūrės galą žiūrėjo kažkur į toli.

— Tai ką, mokytojaun, gražus vakaras, — pasakė Kirtiklis, pastebėjęs gonkose moky- toją.

— Gražus, — kruptelėjo, lyg staiga pri- žadintas, Tylenis ir pasilinko. — Prašom prisėsti.

— Kada čia sėdėsi? — suabejojo ūkinin- kas. — Gal reikia eiti. Rytoj — ne šventė. Pats darbymetis.

— Ar dar nebūgėtė sėjos? — paklausė Tylenis.

Kur čia baigsi, — mostelėjo ranka Kirtik- lis. — Dar nei neįpusėjau. Bijausi, kad sėklų galiu pritrūkti.

Tylenis neatsakė. Nesenai jis dar pas Kirtiklį gyvena, bet spėjo jau pažinti jo darbo jūrą. O sėjos metų jis visas jėgas sukau- pavo. Duok, atrodė, jam tiktai sėklų, o jis visą žemę užsėtų.

Susirūpinęs sėklomis, užmiršo Kirtiklis vakarieni, ir atsisėdo šalia Tylenio ant du- lo. Gluosni viršūnėse suduriavo tylą, ir du žmonės susėdė ant vieno suolo ir po viena pastogė, tylėjo abudu užimti savorūpesiais.

Kirtiklis, stora metų žieve apaugęs ūkinin- kas, į visa aplinkui žiūrėjo savo šurkš- čiomis, kaip jo delnai, akimis ir buvo susirū- pinęs žeme ir jos reikalais. Ir ta vakaro tyla, kurioje žvaigždės skambėjo, Kirtiklio galvą pripildė kasdieninių rūpesčių, o Tylenio min- tis išsklaidė žvaigždžynose. Tarp kasdienių rūpesčių ir cvajonių toliau, negu tarp Dvirati- nės ligi žvaigždžių, bet ne visada žydrai akiai žvaigždės aukštai atrodė, ir tą vakarą Tylenis vaikščiojo po žvaigždžynus ir su žvaigždėmis kalbėjosi, bet tą jo kalbą per- traukė Kirtiklis, išsitraukęs pypkę ir kimsda- mas į ją lapinį tabaką.

— Svajoji apie svieto marnastis? — pasa- kė, užsidegdamas pypkę. — Žinoma, ką veiki- si nėsvojajose: jaunas ir dykas.

— Kad aš ne visai dykas, — atsigryžo Tylenis ir šyptelėjo, nes žinojo, kad jo darbo nelaiko kaimiečiai už darbą.

— Tai, anava, ir pasakė: koks gi čia tavo darbas? — patraukė Kirtiklį kalbėti Tylenio šypseną, kurios nematė tamsoje, bet išgirdo žodžiuose. — Pamokiniai kiek vaikus ir dy- kinėje arba skaitai visokias istorijas. Būta čia darbo, viena zabova. O kad taip pavaišk- čiotum diena iš dienos paskui žagrė arba pa- linguotum su dalge, tai žinotum, kas yra darbas.

— Žinau ir tą darbą, — atsakė Tylenis, — bet kas iš to? Ne visi žemę arsimė, ne visi vaikus mokysime, kiekvienas turi dirbti savo darbą.

— Tai jau žinoma, — sutiko Kirtiklis, — kas silpnas, tas gali pamokyti, o kas darbininkas — turi žemę dirbti. Tiktai pasi- leido dabar žmonės. Ne taip, kaip mano laikais. Visokių niekų prasimanė. Kad ir tos mokyklos? Kam jų reikia? Vis puikybė žmonių, išdidumas. Kai aš mažas buvau, bu- vo kaimė skerdžius, vasarą ganydavo, o žie-

mą vaikus mokydavo iš maldaknygės. Ir go- rai buvo. Kuris su geresnes galva sūdavo, tas maldaknygę vienas ligi galo perskaity- davo, ne skerdžius tiktai pradžia mokėdavo skaityti, o kuris kvalnesnis, tam užtekdavo poterių. Daug čia žmogui darbininkui reikia? Nebuvo tada gazetų, ubagai po žmones vaik- ščiოდavo. Geriau gyveno žmonės, ką čia be- kalbėti, — paleido iš burnos dūmų kamuolį ir papūtė. — O ką dabar gero gazetios rašo? — paklausė, žiūrėdamas į rūkstančius dū- mus.

Tylenis nenorėjo drūmsti vakaro tylą daug kartų kalbėtom kalbom, kurios išsisklaidy- davo, kaip dūmai, tai atsakė trumpai:

— Nieko gero. Senos bėdos.

— Na, bėdas radom, bėdas paliksim, kitaip neišsina. — vakaro tylą sugandė Kirtiklį kal- bėti, tarytum kažką naują pats sau turėtų pasakyti. — Kai dar jaunas buvau, tai vi- saip bandžiau jų atsikratyti, o paskui pama- čiau, kad nėra kitos išsietis: lupk kaklą at- siseges, o ten padvėsi, na, po valėna paktis.

Susirūpinęs patraukė dūmą, bet pypkę tik- tai suklirkė. Porą kartų paptelėjo lūpomis ir išsitraukė pypkę iš dantų.

— Et, — nepatenkintas pasakė. — Ir pyp- kė užgeso.

Tylenis sujudo. Vakaro svaigulys praėjo. Jis pažūrėjo į Kirtiklį, kraptantį pypkę, ir pats pažūrėjo, kas iš to? Tu sakai, kad ir su- savimi patenkintam ūkininkui, kuris savo darbu sukūrė kaimė geriausią ūkį ir juo didžiavosi? Kirtiklis tylėdamas atkakliai krapė t o pypkę.

— Tai ką, dėde? — pasakė Tylenis, norė- damas išsiaiškinti Kirtiklio rūpesnį. — Kol pakli po velėna, dar pagyvinsime ir daug gero padarysime.

— Ką tu čia, žmogau, gera padarysi? — at- kirto Kirtiklis, kišdamas į kišenių pypkę. — Ir aš maniau, kalnus nuversiu, o dabar, kai pažūriu, kas iš to? Tu sakai, kad ir su dievu ne taip yra, kaip kunigas per pamok- sus skelbia. Tada visai tuščias reikalas: Lupai, plėšei per visą gyvenimą, o ant galo nei dėku, nei išgraušk, nei pačiam nau- dos, nei kitam malonumo. Nyku tiesiog, kai pagalvoji. Tai ir dirbi, akis prakaitu užsipi- damas, kad viską užmirštum ir nieko nema-

tytum.

Tai klaiki neveltis, prasiveržusi pro ūkinin- ko lūpas, nupurtė visą Tylenį ir grąsino sugi- rianti jo šviesu pasaulį, kurį matė tokiose skaidriose spalvose. O vakaras vis labiau te- mo, suliedamas su tamsa neramų Kirtiklio šėšėli. Susirūpinęs Tylenis paskubomis ieško- jo atsparos savo giedriose ir trapiose minty- se, bet kad ne tik Kirtiklį apšviestų, bet ir pačiam šviesiau pasidarytų. Pritrūkęs vil- ties ką gereson surasti, atsakė:

— O kam muos, dėde, kitas gyvenimas, kad mes ir šito nesuistavkome? Pirmą turime šitą gyvenimą taip sutvarkyti, kad vi- siems gerai ir malonu būtų gyventi, tokios mintys negrauztų...

Kirtiklis nedavė Tyleniui baigti savo min- ties. Jis pertraukė:

— Tai, anava, ir pasakė: o kaip tu gyven- nimą kitaip sutvarkysi, negi gyvenimas koks nors kiauiliavartis: čia pataisai, čia išmėžei ir sulieidai kiauies. . . O ant galo ir žmonių gyvenimas negeresnis. Tik ne aš šitą gyvenimą valdau, ne man jis ir sutvarkyti, o dieviui, matyt, mažai mūs gyvenimas rūpi.

Tylenis apsidžiaugė, kad pagaliau, po daugelio nepasisekusių kalbų, kartą surado tą akimirka, kada galės ūkininkui nušviesti naujo pasaulio supratimą, bet nespėjo pra- sižioti, kai iš trobos pasigirdo piktas balsas:

— Tėvai, tėvai, ar ant vakarieniš? — šaukė Kirtiklienė. — Vėl tos amžinos kalbos prasidėjo.

— Nerėk, boba, — nepatenkintas atsišaukė Kirtiklis. — Vakarieni nepabėgs, o ir pakal- bėti kartais reikia.

— Nusikalbėsi jau tu kada nors, nusikal- bėsi! Lauk tiktai, dar ant senatvės imsi ir sukvaliosi! — nenusileido moteris, kažką piktai stumdyma troboje.

— Ot, pasiuto boba! — pakilo nuo suolo Kirtiklis. — Kitą kartą baigsime. Labanakt! — Labanakt! — atsakė Tylenis, palydėda- mas akimis Kirtiklį į trobą.

Troboje degė žibalinė spinkulė, mirgu- liuodama mažuose languose, į kurias žiūrėjo šviesios ir aiškios žvaigždės.

Tyleniui galia buvo nebaigtos kalbos ir truputį gėda, kad greitai nesurado trumpų ir aiškių žadžių, kurie ūkininką įtikintų nau-

jojo gyvenimo tiesa. Nenoromis skverbėsi į širdį abejojė, ar jis tinkamai pasirodė šitą spinkulės trobas tą didžiąją šviesą, kurios spinduliuose jis buvo apakęs iš džiaug- smo ir nematė grubios ir šiurkščios kas- dienybės.

Susirūpinęs pakilo nuo suolo ir norėjo eiti į antrą trobos galą kur buvo mokykla, bet eidamas pro langus, išgirdo, kaip olbija Kirtiklienė savo vyrą, o ji, Tylenį, bedievį, atnesų į namus nelaimė, dėsto visokias žodžiais. Išgirdęs save minint, Tylenis stab- telėjo, bet greitai susigriebė, apsiuko ir iš-ėjo į viešelį.

II.

Medžiails apaugęs vieškelis skendo tamso- je, tiktai vežimų išmatos vėžės mirguliuvo, pro medžių šakas apšviestos žvaigždžių. To- mis vėžėmis nuėjo Tylenis.

Visas buvo sudrumstas ir širdyje apmądų buvo. Nėpyko ant Kirtiklienės, žinojo, kad tai gera moteris tiktai per darbus dienos ne- matanti ir visomis jėgomis ginanti tą mažą rūkstančią spineselę, kuri jau buvo visa pa- guoda. Todėl ji nekenčė visų tų kalbų, ku- riosė paliessdavo dievą, nes jos užstodavo jai paskutinę šviesą ir sudrumstavo sunkiai įgytą gyvenimo aiškumą. O ta aiškuma buvo tokia paprasta ir paranki: danguje — dievas, o ji — Kirtiklienė, ūkininkė, ant žemės, kad po didelį vargų ir darbų pasiektų amžinąją laimę — dangaus karalystę.

Dangus Kirtiklienėi atrodė maž-daug kaip bažnyčia, tiktai vietoje kunigo prie altoriaus — pats dievas, o aplink jį — angelų pulkai, tokij, kaip bažnyčios palubėje. Kai užsimerk- davo Kirtiklienė bažnyčioje, kada vargonai gausdavo, tai ir pamatydavo visą dangų su jo grožybės neįsipaakytą šviesą pieškia, dega daugybės žvakių, viskas blizga, žvaga begalybė auksinių spalvų, šimtai vargonų groja, visi džiaugiasi ir garbina dieva... Tokiais atsitiktiniais kartais, apalpavo Kirtiklienė, kniūbčia parypuldavo ant purvinų bažnyčios grindų, o akysė pradėdavo sukltis daugybės žiburių. Tai būdavo didžiausia Kir- tiklienės gyvenime laimė, kuri nustelbdavo ne tik senai užmirštą ir kasdieninį vargą.

(Bus daugiau)

Nr. 500

Kaip Liaudis

Dvi sav- eibė Liaudis Draugai Liaudies juvertina p- ta savo n- sigadinti p- ir kanadi- kad ameri- dien Bal- renia tal- diečių t- vajon tik p-

šiuo ku- vieniems g- Balsas s- le auk- \$50.00. Tol- vieno an- dar nebu- gnamo d- nuo save- tikras ir u- dies Bal- čiu draug- jų pavar- ke trumpa-

B. Lang- ir Liaudis- Priunkū- niū anka- linkėjama-

Via šird- Čia gal- kad tu- Liaudies p- kankie- Štai kokiu Balsai!

Dr. M. atsinaujin- \$1.00.

Dr. A. toon, Saska- pridavė laik- kurios buv- vaiaus, bet- Vajaus laik- \$3.45.

Dr. A. cago, Ill. i- kuopos pa- auk- — \$50-

Dr. J. F. tharines. Či- kį pridav- atnaujinama- auk-

Dr. V. C. Pa. prisium- pakartą La- — \$2.00.

Dr. K. F. treat, pak- siuntė 24 c- Paimti už au-

Dr. J. V. per dr. K. F. jaus užsiliko- \$1.50. Atuko- 50 cent. Sla- — po 25 cent.

Dr. G. S. Mass, vėl p- naujinimus- užrašė Liaud- savo seseriai- darbuotis ir t-

Dr. F. B. Ont., atsina- raš, laikraš- kovo \$1.00

Dr. M. S. rait, Mich- jūtą preni- .275 aukv- vaitis, Wm. A. Gotauts- R. Smigelska- Rudzevich, p-

Iš tikrųjų- dies Balsas t- kijų nušird- Yra sarkoma- draugų yra i- laimės. Taip- dabar nėra- ekonominiai- turi gerų dr-

Visiems at- darbuvasiems- acū.

Jeigu Liaudi- tai kas pasat-

Kaip Kas Remia Liaudies Balsą

Dvi savaitės — ir vėl nauja, ošė Liaudies Balsą remėjų. Draugai amerikiečiai prisimino Liaudies Balsą labai gražiai įvertina jo svarbą ir padėję ir tą savo supratimą tvirtina prisidėdami jam aukų. Neatsiėkia ir kanadiečiai, nes jie nelaukia, kad amerikiečiai turėtų Liaudies Balsą išlaikyti. Kiekvienas remia sulg išgalės, nors kanadiečių tarpe dar taip nesėdinti vėjus tik pasibaigė.

Šiuo kartu turime paskelbti visiems gražų surpirą. Liaudies Balsas susilaukė stebėtinai didelę auką, ir nuo vieno asmens — \$50.00. Tokios stambios aukos iš vieno asmens, Liaudies Balsas dar nebūvo susilaukęs nuo savo gimimo dienos. Tą auką suteikė nuo savęs vienas amerikietis, tikras ir nuostabus ne tik Liaudies Balsu, bet ir visų kanadiečių draugas. Bet jis nežino, kad jo pavardė skelbti. Jis savo laisvę trumpai rašo sekanti:

B. angūs Draugai Kanadiečiai ir Liaudies Balsu Vedėjai! Priimkite kuklią Liaudies Balsu auką — \$50.00 su širdingais linkėjimais nuo drg. X.

Visa Siedla Jūnų —
Čia galime tik tiek pridurti, kad tas draugas laike vėjus Liaudies Balsu yra aukavęs penkiam.

Štai kokių remėjų turi Liaudies Balsas!
Drg. M. Vilkickas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio reikalams aukojo \$1.00.

Drg. A. Stadalnikas, Saskatoon, Sank. lankėsi Toronte ir pridavė laikraščiu \$2.00 aukų, kurios buvo jo surinktos loike vėjus, bet užsilke nepridutos. Vėjus laiku jis yra pridavęs \$3.45.

Drg. A. J. Matukaitis, Chicago, Ill., prisuntė L.L.D. 116 kuopos paskirtą Liaudies Balsu auką — \$5.00.

Drg. J. Kraučionas, St. Catharines, Ont., per drg. Vitlraikį pridavė savo prenumeratos atnaujinimą ir 50 cent laikraščiu aukų.

Drg. V. Chudolins, Minerville, Pa., prisuntė L.L.D. 14 kuopos paskirtą Liaudies Balsu auką — \$2.00.

Drg. K. Radzišauskas, Montreal, pakeisdamas adresą prisuntė 24 cent. pašto ženklais. Paimti už auką.

Drg. J. Vilkienė, Montreal, per drg. K. K. prisuntė nuo vėjus užsilkusia aukų blanką su \$1.50. Aukųjo: B.H. F.N. — po 50 cent. Slaplyvardė, Nezinoma — po 25 cent.

Drg. G. Shimaitis, Montello, Mass., vėl prisuntė keturis atnaujinimus ir pats nuo savęs užrašė Liaudies Balsu Lietuvin savo seseriai. Draugas žada dar darbuotis ir toliau.

Drg. F. Balnys, Watertown, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio reikalams paaukojo \$1.00.

Drg. M. Smirėvičienė, Detroit, Mich., prisuntė atnaujinimą prenumeratą, prisuntė \$2.75 aukų, gautų nuo: K. Senvaitis, Wm. Pike, J. Morleimas, A. Gotautas, po 50 centų; nuo: R. Smigelskas, P. Uzunaris, J. Rudzevič, po 25 centus.

Iš tikrųjų smagu, kad Liaudies Balsas turi tiek daug ir tokių nuostabių savo draugų. Yra sakoma, kad turint gerų draugų yra nebašios jokios nelaimės. Taip ir Liaudies Balsu dabar nėra bašios visi kylašti ekonominiai sunkumai, nes jis turi gerų draugų.

Visiems aukavusiems ir pasidarbavusiems, tariame nuostirū ačiū.
Administracija.

Jeigu Liaudies Balsu neskaitytai kas pasaulyje dedasi nežinai.

Cekoslovakė moteris sveikina svastiką su asaronis akyse. Panašiai turėtų sveikinti svastiką ir lietuviai, jei Smetonai būtų pavykę atiduoti Lietuvą Vokietijos naziams, prie ko jie rengėsi.

DALINIMAS IR PERDALINIMAS EUROPOS

Per šimtmečius Europa buvo dalinama į dalis, skirstoma, kuriai valstybei kuris kraštas ar tauta turi priklausyti. Kiekvienas karas — vis atnešdavo naujų perdalimų. Per tuos šimtmečius Europa buvo dalinta ir perdalinta skersai ir išilgai, bet ne vieną kartą ji nebūvo padalyta „teisingai“. Vieniems buvo gerai, kitiems blogai. Tokio „teisingo“ perdalimo vis dar tebeieškoma.

Pirmas didysis pasaulinis karas Europai atnešė naujus ir didžiausius perdalimus. Lenkija buvo subudavota nelyginant kokia imperija iš bent kelių tautų. Didieji Ukrainos, Gudijos ir Lietuvos plotai buvo prie jos prijungti. Danėgais ir kiti vokiečių apgyventi kraštai taipgi buvo prie Lenkijos prijungti. Francijai duota Vokietijos Alzas-Lotaringija, Hungarijos plotai išdalinti tarp Cekoslovakijos ir Rumunijos. Besarabija, kuri išimtinai yra apgyventa rusų bei ukrainų, buvo prijungta prie Rumunijos. Balkanuose perdalinimas irgi padarytas. Serbams liko pavesta valdyti kroatų, gudinai, prijungta dalis Hungarijos ir Bulgarijos. Graikijai prijungti Bulgarijos plotai taip, kad Bulgarija liko atkirsta nuo Agėjos jūros. Neišvengė apdraskymo ir Turkija. Kad patenkintus Graikijos reikalavimus, 1923 Britanijos palaikoma Graikija pradėjo karą prieš Turkiją siekdama iš jos atimti daugiau žemės plotų. Vienok tuo karu Graikija nieko nelaimėjo. Turkai Sovietų Sąjungos palaikoma Graikijos užpuolimą atėmė ir karas nelgaitrukės pasibaigė.

Sitokia situacija Europoje, savaime suprantama, negalėjo atnešti taikos ir draugiško bendradarbiavimo vieny tautų su kitomis. Pavergtosios ir nukriaustosios tautos siekė pasiliuosavimo bei atgavimo savo prarastų kraštų, o valdančiosios stengėsi laimėti, kraštus išlaikyti savo globoje ir išnaudoti. — Tokiu būdu, veik visų Europos valstybių interesai skyrėsi vieny nuo kitų ir tarp jų ejo nuolatiniai ginčai, barmiai.

Kada Versalio taikos sutartis buvo pasirašyta, pirmas astmo, kuris tą naują Europos perdalimą pasmerkė, buvo Leninas. Jis pareiškė, kad vieny tautų pavergimo kitomis negali būti atsieikta taika, kad šis Europos perdalinimas yra niekas kitas, o tik paruoštas pamatas kitam pasauliniam imperialistiniam karui. Žiūrint į dabar einantį Europoje karą, aiškiai matosi, kad tas didysis genijus iš kalno aiškiai ir teisingai numatė ateitį, nes kaip tik tas, kad vienos tautos buvo pavergtos kitomis, davė progos karui užsilpsuoti. Vokietijos imperialistai, panaudoję tą neteisimą vieny tautų pavergimą kitomis, pradėjo vesti propagandą prieš Versalio sutartį. Jie rodyne, kaip neteisainai yra vokiečiai nukriausti, kad jų tauta liko sudraskyta ir pavergta, kad reikia vokiečiams ieškoti keršto ir „teisybės“. Ant šitų pamatų Hitlerio propaganda davė jam labai gerą progą praveisti ir iškelti vokiškąjį sovinizmą. Kova prieš Versalio sutartį rado prielaidas atgarsio visų pavergtų ir apkarpytų valstybių ir tų gėlių siekiančiuose sluogsnuose. Todel Hitleriui lengvai pavyko kova prieš Versalio sutartį visuose diplomatinuose rateliuose ir jis ją laimėjo net Tautų Lygoje, toje įstaigoje, kuri suorganizuota to naujo Europos perdalimo išlaikymui ir status quo. Kada Hitlerio armija išsivėjo į Reino stritį, Tautų Lyga tylėjimu tą jo žygi pripažino teisėtu. O laimėjus pagrindiam dalyke, buvo lengviau imti ir kitur.

Žinoma, čia mes turime turėti mintyje, kad Hitleris laisvas kelias buvo duotas netuo supratimui, kad atitaisinti „vokiečių skriauda“ prieš Versalio sutartį. Jam laisvė ir parama buvo teikiama tuo supratimu, kad sustiprėjęs eis į Rytus, čia jis ir padėjo daryti. Bet taipgi yra aiškus dalykas, kad tuo Europos perdalinimas, kuris buvo padarytas pagal Versalio sutartį, davė progos Hitleriui išlikti, praveisti savo soviništinę propagandą ir patį karą Europoje laimėti palengvino.

Kur slėpiasi Hitleris Europoje laimėjimui pasiekti? Žinoma, jam daug pagelbėti gerai organizuota, disciplinuota ir moderniška mechanizuota armija, stiprus orlaivynas. Bet taipgi yra aiškus, kad Hitleris savo laimėjimams atsiekia užpuolimas, po ilium atsidūrį valstybių, po vieną ar dvi. Jeigu pats agresija būtų sudarytas kolektyvis apsigynimas ir visos dabar jau pavergtos tautos ir valstybės būtų stoje vieny kartu, sąjungę savo jėgas, tai vargiai Hitleris būtų galėjęs turėti tokį pasisekimą, kokį jis turėjo iki šio. Kolektyviam apsigynimui buvo priešingai didžiųjų „demokratų“ valdo-

Anglijos admiralitetas pranešė, kad evakuojant karuomenę iš Graikijos nazių bombos nuskandino du kruizerius ir keturius transporto laivus. Be to, visą eilę graikų kariškių ir kitokių laivų šis atsitiktas parodė, kaip sunkus darbas buvo evakuoti karuomenę naziams puolant iš oro.

val. Jų interesai diktavo jiems skirtingą politiką, kurią labai aiškiai parodė Cemberleno ir Daldže veiksmai. Bet blogi santykiai vieny valstybių su hitomis nedaleidžia joms susijungti bendran frontan ir vieningai prieš Hitlerio armiją išstoti. Tą labai aiškiai parodo Balkanai. Visu pirma, Hungarija, jausdamosi pirmėniu Europos perdalimui labai nukriausta, tuojau prisidėjo prie „aišies“, nes Hitleris žadėjo ją „skriaudą“ atitaisyti. Rumunija, nors ir nieko nesitėkėjo gauti iš Hitlerio, bet svajojo apie atgavimą Besarabijos ir pasidavimu tikėjosi įgauti Hitlerio malonės. Bulgarija nestojo su hitomis valstybėmis prieš Hitlerį, nes Graikija turi užsėmusi iš jos didelį žemės plotą ir su ja santykiai vėnados blogi, o Hitleris žadėjo grąžinti jai senovinę galiją. Tarp Jugoslavijos, Graikijos ir Turkijos negalėjo įvykti laiku susitarimas, nes tarp Turkijos ir Graikijos nera gerys santykių nuo praėjusių tarp jų karu. Turkija delsia stoti Britanijai talkon, nes po praicito karo Turkija buvo labai apdraskyta už tai, kad ji kariavo prieš santarvininkus. Lenkija prieš Hitlerį negalėjo tinkamai laikytis ne vien todėl, kad jos vadai buvo netikę, bet taipgi todėl, kad pati Lenkija buvo sudaryta iš daugelio kitų pavergtų tautų, kurios laukė progos kada galėtų pasiliuosuoti.

Žiūrint į Europą aiškiai matosi, kas tarpe ty visų valstybių ir valstybių nebuvo santalkos. Vienos šalies valdytojai pyko ant kitos ir atatinkamai kiekvieni savo viduje skleidė soviništinę propagandą prieš kitą šalį ir tautą. Vieni kitoms buvo prasiškai.

Dabar Hitleris skelbiasi, kad jis praves „naują tvarką“ ir padarys „teisingą“ Europos perdalimą, kuris turėsias panaikinti buvusius netobulumus. Bet kaip jis tą mano padaryti? Žiūrint į jo jau pradėtus daryti žygius aiškiai matosi, kad jis savo „naują tvarką“ ir „dalybą“ nieko nesieseria nuo senųjų Europos perdalimų. Pagal Versalio sutartį tos valstybės buvo apdovanotos, kurios buvo ištikimos santarvininkams, kurios santarvininkams tarnavo, o tos, kurio se valdytojai rodė priešingumo jų vedamai politikai, buvo apkarpytos arba visai pavestos kitų globai. Hitleris pagrindiniai rengiasi tą patį padaryti. Tik jis dabar apdovanos tuos, kurie jam buvo ištikimi ir padėjo, o tos šalys, kurios buvo pastatytos prieš jį, liks arba visai sudraskytos ir pavergtos, arba apkarpytos. Sulg jau dabar ruošiamą Vienoje planų, Jugoslavijai būsiant vėl sudraskyta, Graikijai apkarpyta, Rumunija paimta Vokietijos globon, iš Lenkijos liksias tik nūgrautas kaulas ir taip toliau ir taip toliau. Iš visos tos „naujos tvarkos“ ir „teisingo“ perdalimo išeis niekas kitas, o tik toks pat senas ir neteisainas Europos perdalinimas, tik ant naujo kurpalo, kokių jau yra byvę daugybė ir jis nieko gero, nieko naujo neduos Europai nei ten gyvenantiems žmonėms, o tik senovišką vieny tautų pavergimą kitomis, vieny išnaudojimą kitais. Tas tai tik įvykis iš Hitlerio „teisingo“ perdalimo, jeigu jam tas perdalinimas pavyks praveisti, jeigu darbo masės Europos vairą nepaims į savo rankas. — AI.

SUSIPAZINKIME SU KANADOS ISTORIJA

(Tasa)
Tolimesn. Aukštutinė; Kanados Apgyvenimas
Pereitame skyrtyje mes jau rašėme, kaip Skotijos hailandiečiai arba aukštaičiai, lordui Selkirkiui gelbstint, emigravo į Kanadą. Tai buvo tik pradžia. Paskui aukštaičius pasekė Skotijos glengariečiai, žemaičiai ir kiti. Daugelis jų apsigyveno Ottawos upės pakračiuose. Kiti apstotojo vakarinę provincinjo dalį, apie Woodstocką, o dar kiti prie Simcoe ežero.

Skotus pasekė airiai. 1798 metais, kada Aukštutinė Kanada tapo provincija, Airijoj pasireiškė sukilimas, po kurio daug airių emigravo į Kanadą. Pirmą airių koloniją Kanadoj įsteigė Petras Robinsonas 1825 metais toj vietoj, kur dabar yra Peterborough. Didelis airių emigravimas į Kanadą pastreiskė baimečio laikais, 1847 metais. Varginieji airiai bėgo į Kanadą. Daugelį teko žūti ant jūrų, kuomet kilo ligos laivuose, tačiau dar daugiau patekė Kanadą. Daug iš jų apsigyveno Montreal, daug išsisklė po kitas vietas.

Skotai ir airiai mėgo apsigyventi grupėmis, sudarydami netisas škotų arba airių kolonijas.

Persikėle į Kanadą nemažas skaičius ir angly. Daug jų atvyko kaip kareiviai, ypatingai laike napoleoniškų karų, kada angly kariuomenė buvo istaktyta. Nemažas skaičius iš jų buvo karininkai ir laivyno oficeriai. Bet anglai nesimetė į grupes, o išsisklaidė apsigyveno įvairiose vietose tarp kitų arba dar naujose vietose.

Nekurie iš angly karininkų sulioš svarbias roles naujųjų kanadiečių gyvenime. Jų tarpe daugiausiausiai atsilymėjo pulkininkas Tomas Talbotas. Jo vadovybėje įsteigė didelės kolonijos Londone ir St. Thomas. 1831 metais šios dvi vietos turėjo jau apie 75,000 gyventojų, kartu su apylinkėm.

Vėlesniais laikais tam tikrą kolonizacijos darbą atliko Kanados Kompanija. Ši kompanija, su centru Londone, Anglijo, buvo gavusi daug žemės, kuri buvo žinoma kaip Huron Tract, ir pardavinėjo naujiems gyventojams, pasidarydama didelius pinigus. Jos supredentas buvo Jonas Galt, škotas novelistas. Jam atiduodamas kreditas už įsteigimą Cuelph miestelio 1827 metais. Paskui jo vardu buvo pavadintas kitas miestelis, tuo metu turėjęs vardą Shade's Mills. Pietvakarinės Ontarijos gyventojams Galt miestelis gerai žinomas.

Kanados Kompanija nutiesė kelią per Huron Tract miškus, tokiu būdu įsteigdama susisiekimą tarp Ontarijos ir Huron ežerų.

Kanados Kompanijos atgabenti setleriai buvo, žinoma, aukštesnio luomo.

Čia galima paminėti, jog vokiečių koloniją Kitchener įsteigė 1806 metais. Į šią vietą vokiečiai atsikėlė iš Pensilvanijos.

Ottawos miestas buvęs įsteigtas pulkininko John By, angly inžinieriaus, kurio vadovybėje buvo pastatytas Rideau kanalas. Jis tą miestą tuomet pavadinęs Bytown. Į Ottavą buvo perkeltas tik 1854 metais.

***

„Mažasis Sukilėlis“
1820 metais atvyko į Kanadą jaunas škotas vardu William Lyon Mackenzie. Jis neturėjo Kanadoj įtakingų draugų ir neišrodė įspūdingu. Buvo nedidelis, tik su nemaža galva. Aukštutinės Kanados gubernatorių vadino jį „suvėrimėliu“, turindū „pasituelio keistumą, apskrumą ir išvaizdą.“

Bet laikui bėgant jam buvo lemta suliošti svarbiausį vaidmenį Kanados istorijoj ir palikti garsiausiu žmogumi.

Pirmiausia jis apsigyveno

Yorke (Toronto) ir įsteigė krautuve. Vėliau jis nusikėlė į Dundas kaimą, prie Hamiltono, o dar vėliau į Queenstoną, prie Niaguros. Queenstone 1824 metais jis išleido laikraštį vardu „Colonial Advocate.“ Tai buvo savaitinis laikraštis apie metų pabaigą jis savo laikraštį perkėlė į Yorką (Toronto). Igal netruko, kol jo laikraštis susikirtė su Aukštutinės Kanados valdytojais, kurie tais laikais įgavo vardą „Family Compact.“ Tai buvo mažas skaičius šeimynų, daugelis susiriusių giminytės ryšiais, kurios valdė Kanadą.

Tuo metu valdžios prieštakyje stovėjo, iš pavirsius žiūrint, prakilnis žmonas. Pavyzdžiui, vienu iš jų buvo Rev. John Strachan, kuris vėliau tapo Toronto anglikonų pirmuoju vyskupu. Kitu buvo John Beverley Robinson, lejalistų tarpe turėjęs gerą vardą, o vėliau tapęs vyriausiu provincijos teisėju. Trečias buvo Aukštutinės Kanados gubernatorių leitenantas Sir Peregrine Maitland. Maitlandas komandavo pirmą pirmos Wellingtono armijos diviziono brigadą laike kovų ties Waterloo. Visa nelaimė su jais buvo ta, kad jie netikėjo ir nenorėjo tikėti, jog galima leisti laudžiai kitiems į valdžios reikalus. Jie manė, kad laudis turi būti paklusni šeimynų šeimynai.

Mackenzie, kuris buvo iš prigimties gabus agitatorius, sugabiai kritikavo Aukštutinės Kanados valdžios politiką savo laikraštėje Colonial Advocate. Valdancijai klasi ta kritika labai nepatiko. Už tą birželio 8 dieną, 1826 metais, grupė jaunų vyrų, susiriusių su valdančiąja klase, užpuolė ant jo spaustuvės, sulaužė lankus, o raides sumetė į ežerą. Toks negražus pasielgimas išaukė didelį Mackenzie pasiekčių pasipiktinimą. Užpuolikai buvo patraukti į teismą, kuris nusprendė, kad kaltininkai turi atlyginti Mackenzie nuostolius. Jis savo laikraštį leido ir toliau. Nuo šio įvykio jis Aukštutinės Kanados žmonių tarpe tapo laudies teisių čiampijonu.

1828 metais jis buvo išrinktas į seimelį nuo York apylinkės. Iš pat pradžių jis pasidarė veikliu seimelio nariu. Jis kritikavo seimelyje administraciją, už ką 1831 metais valdančiosios klasės atstovai išmetė jį iš seimelio. Bet tos pačios apylinkės rinkėjai ir vėl išrinko jį į seimelį. Penkis kartus jis buvo išmestas iš seimelio ir visus penkis kartus žmonės jį išrinko atgal. 1835 metais reformistai, kaip tuomet vadinosi Mackenzie šalininkai, išrinko daugumą į seimelį. Dabar valdančiosios klasės atstovai nebevalgėjo išmesti jo iš seimelio. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas pirmu tik korporuoto Toronto miesto ourmistru.

Į tokią vietą reformistams atsisotijos, Mackenzie negaišino laiko, o tuoj ėmėsi už darbo, kad įvesti atatinkamas reformas. Tačiau greitai jo darbai buvo užduotas didelis smūgis iš valdančiosios klasės pusės. 1836 metais gubernatorių leitenantas Sir Francis Bond Head seimelį paleidžia. Girdi, seimelio veiksmai parodė, kad jis nelajojas. Paskelbęs naujus rinkimus, gubernatorių leitenantas stoji į kampaniją, kaip kandidatas, nors kaip karaliaus atstovui buvo neleistina. Jis rinkėjams pastatė klausimą: ar jis sumanin, ar su seimeliu? Jis nūgązdino Aukštutinės Kanados žmones, perstatydamas, kad reformistai rengiasi atskirti Kanadą nuo Didžiosios Britanijos. Jam pavyko. Daugumą gavo reformistų oponentai.

Paleidimas seimelio ir rinkimai reformistus užpykė. Jie pamatė, kad be kovos nieko nebus. (Bus daugiau)

Laiskai iš Lietuvos

Zemiau talpinamą laišką gavo montrealietis draugas K. Cekaitis nuo savo švygerio J. Akelaičio, iš Sasnavos.

"Linksmas, kad jūs taip išsiilgę mūsų ir savo krašto ir liūdnam, kad mes negalime tuo tarpu pasidalyti laime, kurią turime. Bet nereikia nūstoti vilties. Laikas viską išsprędžia. Nieko pasaulyje nėra negalimo, tik reikia turėti tikros vilties."

"Man jau daug kas gyvenime išsipildė; kas buvo tik svajonė — virto tikrove. Gal būt praėjus tas nelaimingas karas ir gal bus galima sugrįžti pas mus ir tada galėsime pasidalyti džiaugsmais ir skausmais."

"Mes gyvename dar vis toje pačioje vietoje. Šią vasarą vos neišbėgom, nes jau buvom man išsikelti į Panevėžį, prie statomo cukraus fabriko. Buvom radę labai gerą vietą, kur būtų gerai jūsų prekyba, nes ties statomu fabriku nebuvo nei vienos parodotuvės, bet laikui staiga pasikeitus, nepasėjome išvažiuoti ir dabar gyvename daug geriau, kaip kadaise gyvenome."

"Bet dabar ir nesigaliu, kad neišvažiuočiau. Aš dabar dirbu kooperatyve už pardavimą, kuris sukurė jaunojo Galinio name. Žmona daro pietus. Turim stalūnų. Taip ir gyvenam."

"Eugenijus jau metai, kaip kariuomenę. Vytautas ir Algimantas pasimokino šiek tiek ir dabar turi gerus darbus. Mum jau nerūpi nieko apie jį pridėti, kaip iki šiol, kai mokėsi, kuomet reikdavo sudėti paskutinius centus. Vytautas ir dabar dirbamas, mokomasi. Vacius dar baigia pradžios mokyklą, nes kada buvom sunkių sąlygų prisnauti, buvo nebaigęs 6-to skyriaus."

"Jeigu gausite šią laišką, tai kitam laiške daug ką įdomaus parašysiu."

Sis laiškas rašytas saksio 22 dieną.

Štai kitas montrealiečio gautas laiškas. Šią laišką gavo draugas B. Kvietinskis nuo savo draugo V. Kašubos iš Menkupių kaimo, Kalvarijos vals., Marijampolės apskr. V. Kašuba savo draugui Kvietinskui rašo:

"Brangus drauguži! Dovanokite, kad trukdau tave su savo laišku. Darykams tame, kad noriu padėkavoti tau už siunčiamą man laišką. Kad ir pavėluotai gauname, bet daug žinių ten randame. Laikraštis ligai keliauja dėl to, kad mes jį gauname per Maskvą, kur jį cenzūroja, nes ant makštūčių būna Maskvos pašto antspaudo."

"Kiekvieną laikraštį šyrai peržiūrim ir leidžiam iš rankų į rankas."

"Kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinot. Tuom tarpu kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinote. Tuom tarpu pas mus geriau gyventi kaip tikur. Vokiečių užimtoje Lenkijoje siaučia baisus skurdas, beveik badas. Tą pasakoją atvykstantieji iš Prūsijos ir kitų vokiečių užimtųjų Lenkijos sričių. Lietuvoje gyvenantieji vokiečiai išvažiuoja į Vokietiją, o iš ten į Lietuvą kelias ten gyvenantieji lietuviai ir baltgudžiai. Keliasi dėl to, kad ten juos vokiečiai baisiai muša ir beveik baduoja. Sunku klausyti jų pasakojimų. Net ašaros iš akių eina beklaustant jų peryventų kančių pas nazius."

"Pas mus dar yra visko, kaip senovėje. Rusai mandagūs, geri žmonės. Tik nežinoame, kaip išsivystys toliau šis karas. Jei galėtum, Bernodai, tai prašytume ir toliau siųsti laikraštį."

"Buvo pas mus žemės reforma. Tą viską jūs puikiai žinote, kaip matyt iš jūsų laikraščio. Aš gyvenu Menkupiuose, pas brolių Juozą. Gal atsimeni už ką mane Vilkaviškio dvasiškiui išvyjo iš tarnybos... Dievai su jais teštinai, o aš nusistatymų už pinigų neparduodu. Keli iš jų jau nubautsi, kiti gerinasi, mokydami giedoti Internacionala. Vis tai vilkai avies kalyje."

"Liaudies Balsas Nr. 477 ir 478 numeriuose radau, kad Bangos choras stoto Toronte operetę Cigonų Meilė, kuri turi 14 dainų! Kad tą operetę parašė montrealietė Jane Narusevičienė. Minėta operetė labai susijdomavo daugelis kalvarijiečių ir norėjume mes ją gauti ir pastatyti Kalvarijos mieste. Aš apsiėmiau išmokinti ir pastatyti. Tu, Bernodai, kaip kalvarijietis, būk toks geras ir pasirūpink gauti mums minėtą operetę, už ką mes būsim tau begalo dėkingi. Rašėme visų Kalvarijos organizacijų vardų į Torontą, į Liaudies Balsas redakciją, prašydami minėtos operetės, bet aš kaip tavo pažįstamas, prašau atsiųsti Menkupių kaiman prašomą daiktą."

"Iki šiol gyvenu su mažom pertraukom kaime, bet šiek tiek atsisū manau surinkęs jaunimo Kalvarijoje suruošti šį tą iš vaidinimo ir choro."

"Iš šio laiško aiškiai matyti, kad Liaudies Balsas pasiekia savo skaitytojus. Kas liečia čia primenamą laišką Liaudies Balsui nuo kalvarijiečių dėl operetės Cigonų Meilė, tai mes jį gavome tik šiomis dienomis, tuoj po to, kai montrealietis atsiuntė mums viršų telpančius laiškus."

MONTREAL. — Naujiena ant naujienos ir vis tame slauiniame mūsų Montreale. Visiems gerai žinomo ir visoj Kanadoj geriausio ir garsiausio Jaunimo choro keturi nariai susitarę liuosomis valandomis kūrė iš savo minčių puikią operetę ir vis skyrė balandžio dvidešimtą. O mes, gaudami žinelių, su nekantrumu laukėm tos iškilmingos dienos.

Ir štai išaušo tos dienos rytas. Pakilusi skaisi saulė šypsoji į mus visus, neaplenkdama nei mažo, nei senelio. Švietė į turistų rūmus ir vargšo lūšnelę. Pas mūsų menininkus buvo tik viena mintis: kad tik atlikus savo roles kuo puikiau. Kiekvienoj lietuviškoj gritelėj šjo kalbos apie operetę ir laukė tos valandos, kada ji bus perstatyta.

Sulaukę popiečio, traukiam saulės lydimi sausais takeliais į Čekoslovakų salę. Takelių pakraščiais žaliavo vos išilindusi žolė. Gamta kvėpėjo svaiginančiu pavasario aromatu. Linksmučiai paukšteliai maloniai čiulbejo. Besigrožėdami pavasario gamta, pasiekėm salę.

Neilgai laukus atsidarė ir scena. Reikią tuoj bus pradėta operetė, sudėta iš gabių mūsų draugų minčių. Prasideda vaidinimas. Tipiška senelė, verpianti prie ratelio, kad užtraukė dainelę, tai kiekvienam užgavo jausmų stygas. Tos lietuviškos vestuvės, jaunimo vakaruškos ne pas vieną sugrąžino dešimties metų laikus. Ne pas vieną sugrįžo prisiminimai brangioj tėvynėj praleistų jaunystės laikų. Pukios dainos, sudėtos iš pritikamų žodžių, muzikai pritariant, skambėjo salėj lig laukštutės balso aidas miške. Keturių valandų laikas praėjo nepastebėtas, kaip sapnas. Pabaigoj vaidinimo pasibūdym iš tėviškės vaizdų tarp savo energingųjų draugų.

KONCERTAS

Šeštadienį, Gegužės (May) 10 Dieną Labor Lyceum Salėj 346 Spadina Ave., Toronto

Programa susidės iš gražiausių ir naujausių dainų, akrobatiškos, komedijų ir t. t.

Banges choras pasirodys su anjomis dainomis ir su nauju uniforma. Apart to, bus duetai, solo, vyrų ir moterų grupės.

PO KONCERTO SEKS SMAGŪS ŠOKIAI GERAM ORKESTRUI GRAJINANT Ateikite Visi PRADŽIA 7.30 VAL. VAKARO PUNKTUALIAI

Įžanga: Iš Kalno Tikietį Perkant 30 Centų. Prie Įėjimo 35 Centai RENGĖJAI

Klaudos Pataisymas

Pranešimai

Montreal, Que.

Paminėjimas Motinos Dienos

SDKLSPD Kuopoms

Rengėjos

Montrealo Liet. S. ir D. P. D. narių žiniai

Pranešū, kad sekmadienį, gegužės mėn. 11 d., 1 val. po pietų, Vytauto Klub, įvyks draugijos mėnesinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami atvykti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Taipgi primenu visiems apsimokėti nario mokesčius, nes pogrindinės mokesčiai nuo kovo mėn. skaitosi kaip vienas mokesčio ir todėl tie, kurie yra už du mėnesius nemokėję ir pogrindinės — yra spėduojami.

Nauji nariai kviečiami ateiti ant susirinkimo ir atsiimti nario knygutės. Kadangi draugijos vėjus buvo prateistas iki gegužės mėn. susirinkimo, tai vajininkai, kurie turite gauti naujų narių, prašomi juos priduoti man dar prieš susirinkimą. O kurie dar nesate šios draugijos nariai, bet norite pasinaudoti vėjumi, tai kviečiu ateiti ant susirinkimo, nes laike susirinkimo įstoję dar skaitysis vėjus kvoton ir gaus vėjus vėjus palengvinimus.

Kas norite apsimokėti nario mokesčius anksčiau, prašau ateiti, mokesčius pradėsiu priimti nuo 12 val. Pakelkite adresus, pasistenkite naujus kuo greičiau man priduoti.

J. Felakauskas Finansų sekretorius 2183 Wurtel St.

Tur būt kiekvienas Kanados lietuvis žino, kad Sūnų ir Dukterų KLSPD vėjus prasidėjo su pirmą dieną sausio, 1941 metų, už gavimą visoje Kanadoje 75 naujų narių. Vėjus buvo numatytas iki gegužės pirmos dienos. Bet Centro Komiteto paskutiniam posėdyje pasiekė, kad su šia diena yra gauta tik 60 naujų narių. Taip gi kad nekuriuos kuopos pagėdauja, kad vėjus būtų pratestas.

Todėl Centro Komitetas, atsižvelgdamas į vėjus rezultatus ir į kuopų pagėdavimus, nutarė pratęsti vėjų vienam mėnesiui, tai yra iki birželio pirmos dienos.

Siuomui Centro Komitetas kviečia visus draugijos narius darbuotis, kad per tą mėnesį gauti nors tiek, kiek reikalinga išpildymui kvotos.

Informacijų reikalais kreipkitės pas Centro Komiteto sekretorių J. Berškį, 475 Ossington St., Toronto, Ont.

Didžiečiai karo laivai Jungtinėse Valstijose dabar liko pastatyta didžiausias visame pasaulyje karo laivas U.S.N. North Carolina. Lig šiol didžiausiu pasaulyje karo laivu buvo Britanijos laivas Hood. North Carolina yra 35,000 tonų, per valandą galės padaryti 27 mazgus gabendamas 1,500 kareivių ir pilnu amunicijos kroviniu. Vienas galvo iš 16-koes colinių kanuolių išmes į padanges 20 tonų sprogtamosios medžiagos. To milžiniško karo laivo pastatymui išleista \$70,000,000.

Laikraštis iš Lietuvos

Zemiau talpinamą laišką gavo montrealietis draugas K. Cekaitis nuo savo švygerio J. Akelaičio, iš Sasnavos.

"Linksmas, kad jūs taip išsiilgę mūsų ir savo krašto ir liūdnam, kad mes negalime tuo tarpu pasidalyti laime, kurią turime. Bet nereikia nūstoti vilties. Laikas viską išsprędžia. Nieko pasaulyje nėra negalimo, tik reikia turėti tikros vilties."

"Man jau daug kas gyvenime išsipildė; kas buvo tik svajonė — virto tikrove. Gal būt praėjus tas nelaimingas karas ir gal bus galima sugrįžti pas mus ir tada galėsime pasidalyti džiaugsmais ir skausmais."

"Mes gyvename dar vis toje pačioje vietoje. Šią vasarą vos neišbėgom, nes jau buvom man išsikelti į Panevėžį, prie statomo cukraus fabriko. Buvom radę labai gerą vietą, kur būtų gerai jūsų prekyba, nes ties statomu fabriku nebuvo nei vienos parodotuvės, bet laikui staiga pasikeitus, nepasėjome išvažiuoti ir dabar gyvename daug geriau, kaip kadaise gyvenome."

"Bet dabar ir nesigaliu, kad neišvažiuočiau. Aš dabar dirbu kooperatyve už pardavimą, kuris sukurė jaunojo Galinio name. Žmona daro pietus. Turim stalūnų. Taip ir gyvenam."

"Eugenijus jau metai, kaip kariuomenę. Vytautas ir Algimantas pasimokino šiek tiek ir dabar turi gerus darbus. Mum jau nerūpi nieko apie jį pridėti, kaip iki šiol, kai mokėsi, kuomet reikdavo sudėti paskutinius centus. Vytautas ir dabar dirbamas, mokomasi. Vacius dar baigia pradžios mokyklą, nes kada buvom sunkių sąlygų prisnauti, buvo nebaigęs 6-to skyriaus."

"Jeigu gausite šią laišką, tai kitam laiške daug ką įdomaus parašysiu."

Sis laiškas rašytas saksio 22 dieną.

Štai kitas montrealiečio gautas laiškas. Šią laišką gavo draugas B. Kvietinskis nuo savo draugo V. Kašubos iš Menkupių kaimo, Kalvarijos vals., Marijampolės apskr. V. Kašuba savo draugui Kvietinskui rašo:

"Brangus drauguži! Dovanokite, kad trukdau tave su savo laišku. Darykams tame, kad noriu padėkavoti tau už siunčiamą man laišką. Kad ir pavėluotai gauname, bet daug žinių ten randame. Laikraštis ligai keliauja dėl to, kad mes jį gauname per Maskvą, kur jį cenzūroja, nes ant makštūčių būna Maskvos pašto antspaudo."

"Kiekvieną laikraštį šyrai peržiūrim ir leidžiam iš rankų į rankas."

"Kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinot. Tuom tarpu kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinote. Tuom tarpu pas mus geriau gyventi kaip tikur. Vokiečių užimtoje Lenkijoje siaučia baisus skurdas, beveik badas. Tą pasakoją atvykstantieji iš Prūsijos ir kitų vokiečių užimtųjų Lenkijos sričių. Lietuvoje gyvenantieji vokiečiai išvažiuoja į Vokietiją, o iš ten į Lietuvą kelias ten gyvenantieji lietuviai ir baltgudžiai. Keliasi dėl to, kad ten juos vokiečiai baisiai muša ir beveik baduoja. Sunku klausyti jų pasakojimų. Net ašaros iš akių eina beklaustant jų peryventų kančių pas nazius."

"Pas mus dar yra visko, kaip senovėje. Rusai mandagūs, geri žmonės. Tik nežinoame, kaip išsivystys toliau šis karas. Jei galėtum, Bernodai, tai prašytume ir toliau siųsti laikraštį."

"Buvo pas mus žemės reforma. Tą viską jūs puikiai žinote, kaip matyt iš jūsų laikraščio. Aš gyvenu Menkupiuose, pas brolių Juozą. Gal atsimeni už ką mane Vilkaviškio dvasiškiui išvyjo iš tarnybos... Dievai su jais teštinai, o aš nusistatymų už pinigų neparduodu. Keli iš jų jau nubautsi, kiti gerinasi, mokydami giedoti Internacionala. Vis tai vilkai avies kalyje."

"Liaudies Balsas Nr. 477 ir 478 numeriuose radau, kad Bangos choras stoto Toronte operetę Cigonų Meilė, kuri turi 14 dainų! Kad tą operetę parašė montrealietė Jane Narusevičienė. Minėta operetė labai susijdomavo daugelis kalvarijiečių ir norėjume mes ją gauti ir pastatyti Kalvarijos mieste. Aš apsiėmiau išmokinti ir pastatyti. Tu, Bernodai, kaip kalvarijietis, būk toks geras ir pasirūpink gauti mums minėtą operetę, už ką mes būsim tau begalo dėkingi. Rašėme visų Kalvarijos organizacijų vardų į Torontą, į Liaudies Balsas redakciją, prašydami minėtos operetės, bet aš kaip tavo pažįstamas, prašau atsiųsti Menkupių kaiman prašomą daiktą."

"Iki šiol gyvenu su mažom pertraukom kaime, bet šiek tiek atsisū manau surinkęs jaunimo Kalvarijoje suruošti šį tą iš vaidinimo ir choro."

"Iš šio laiško aiškiai matyti, kad Liaudies Balsas pasiekia savo skaitytojus. Kas liečia čia primenamą laišką Liaudies Balsui nuo kalvarijiečių dėl operetės Cigonų Meilė, tai mes jį gavome tik šiomis dienomis, tuoj po to, kai montrealietis atsiuntė mums viršų telpančius laiškus."

MONTREAL. — Naujiena ant naujienos ir vis tame slauiniame mūsų Montreale. Visiems gerai žinomo ir visoj Kanadoj geriausio ir garsiausio Jaunimo choro keturi nariai susitarę liuosomis valandomis kūrė iš savo minčių puikią operetę ir vis skyrė balandžio dvidešimtą. O mes, gaudami žinelių, su nekantrumu laukėm tos iškilmingos dienos.

Ir štai išaušo tos dienos rytas. Pakilusi skaisi saulė šypsoji į mus visus, neaplenkdama nei mažo, nei senelio. Švietė į turistų rūmus ir vargšo lūšnelę. Pas mūsų menininkus buvo tik viena mintis: kad tik atlikus savo roles kuo puikiau. Kiekvienoj lietuviškoj gritelėj šjo kalbos apie operetę ir laukė tos valandos, kada ji bus perstatyta.

Sulaukę popiečio, traukiam saulės lydimi sausais takeliais į Čekoslovakų salę. Takelių pakraščiais žaliavo vos išilindusi žolė. Gamta kvėpėjo svaiginančiu pavasario aromatu. Linksmučiai paukšteliai maloniai čiulbejo. Besigrožėdami pavasario gamta, pasiekėm salę.

Neilgai laukus atsidarė ir scena. Reikią tuoj bus pradėta operetė, sudėta iš gabių mūsų draugų minčių. Prasideda vaidinimas. Tipiška senelė, verpianti prie ratelio, kad užtraukė dainelę, tai kiekvienam užgavo jausmų stygas. Tos lietuviškos vestuvės, jaunimo vakaruškos ne pas vieną sugrąžino dešimties metų laikus. Ne pas vieną sugrįžo prisiminimai brangioj tėvynėj praleistų jaunystės laikų. Pukios dainos, sudėtos iš pritikamų žodžių, muzikai pritariant, skambėjo salėj lig laukštutės balso aidas miške. Keturių valandų laikas praėjo nepastebėtas, kaip sapnas. Pabaigoj vaidinimo pasibūdym iš tėviškės vaizdų tarp savo energingųjų draugų.

Laikraštis iš Lietuvos

Zemiau talpinamą laišką gavo montrealietis draugas K. Cekaitis nuo savo švygerio J. Akelaičio, iš Sasnavos.

"Linksmas, kad jūs taip išsiilgę mūsų ir savo krašto ir liūdnam, kad mes negalime tuo tarpu pasidalyti laime, kurią turime. Bet nereikia nūstoti vilties. Laikas viską išsprędžia. Nieko pasaulyje nėra negalimo, tik reikia turėti tikros vilties."

"Man jau daug kas gyvenime išsipildė; kas buvo tik svajonė — virto tikrove. Gal būt praėjus tas nelaimingas karas ir gal bus galima sugrįžti pas mus ir tada galėsime pasidalyti džiaugsmais ir skausmais."

"Mes gyvename dar vis toje pačioje vietoje. Šią vasarą vos neišbėgom, nes jau buvom man išsikelti į Panevėžį, prie statomo cukraus fabriko. Buvom radę labai gerą vietą, kur būtų gerai jūsų prekyba, nes ties statomu fabriku nebuvo nei vienos parodotuvės, bet laikui staiga pasikeitus, nepasėjome išvažiuoti ir dabar gyvename daug geriau, kaip kadaise gyvenome."

"Bet dabar ir nesigaliu, kad neišvažiuočiau. Aš dabar dirbu kooperatyve už pardavimą, kuris sukurė jaunojo Galinio name. Žmona daro pietus. Turim stalūnų. Taip ir gyvenam."

"Eugenijus jau metai, kaip kariuomenę. Vytautas ir Algimantas pasimokino šiek tiek ir dabar turi gerus darbus. Mum jau nerūpi nieko apie jį pridėti, kaip iki šiol, kai mokėsi, kuomet reikdavo sudėti paskutinius centus. Vytautas ir dabar dirbamas, mokomasi. Vacius dar baigia pradžios mokyklą, nes kada buvom sunkių sąlygų prisnauti, buvo nebaigęs 6-to skyriaus."

"Jeigu gausite šią laišką, tai kitam laiške daug ką įdomaus parašysiu."

Sis laiškas rašytas saksio 22 dieną.

Štai kitas montrealiečio gautas laiškas. Šią laišką gavo draugas B. Kvietinskis nuo savo draugo V. Kašubos iš Menkupių kaimo, Kalvarijos vals., Marijampolės apskr. V. Kašuba savo draugui Kvietinskui rašo:

"Brangus drauguži! Dovanokite, kad trukdau tave su savo laišku. Darykams tame, kad noriu padėkavoti tau už siunčiamą man laišką. Kad ir pavėluotai gauname, bet daug žinių ten randame. Laikraštis ligai keliauja dėl to, kad mes jį gauname per Maskvą, kur jį cenzūroja, nes ant makštūčių būna Maskvos pašto antspaudo."

"Kiekvieną laikraštį šyrai peržiūrim ir leidžiam iš rankų į rankas."

"Kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinot. Tuom tarpu kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinote. Tuom tarpu pas mus geriau gyventi kaip tikur. Vokiečių užimtoje Lenkijoje siaučia baisus skurdas, beveik badas. Tą pasakoją atvykstantieji iš Prūsijos ir kitų vokiečių užimtųjų Lenkijos sričių. Lietuvoje gyvenantieji vokiečiai išvažiuoja į Vokietiją, o iš ten į Lietuvą kelias ten gyvenantieji lietuviai ir baltgudžiai. Keliasi dėl to, kad ten juos vokiečiai baisiai muša ir beveik baduoja. Sunku klausyti jų pasakojimų. Net ašaros iš akių eina beklaustant jų peryventų kančių pas nazius."

"Pas mus dar yra visko, kaip senovėje. Rusai mandagūs, geri žmonės. Tik nežinoame, kaip išsivystys toliau šis karas. Jei galėtum, Bernodai, tai prašytume ir toliau siųsti laikraštį."

"Buvo pas mus žemės reforma. Tą viską jūs puikiai žinote, kaip matyt iš jūsų laikraščio. Aš gyvenu Menkupiuose, pas brolių Juozą. Gal atsimeni už ką mane Vilkaviškio dvasiškiui išvyjo iš tarnybos... Dievai su jais teštinai, o aš nusistatymų už pinigų neparduodu. Keli iš jų jau nubautsi, kiti gerinasi, mokydami giedoti Internacionala. Vis tai vilkai avies kalyje."

"Liaudies Balsas Nr. 477 ir 478 numeriuose radau, kad Bangos choras stoto Toronte operetę Cigonų Meilė, kuri turi 14 dainų! Kad tą operetę parašė montrealietė Jane Narusevičienė. Minėta operetė labai susijdomavo daugelis kalvarijiečių ir norėjume mes ją gauti ir pastatyti Kalvarijos mieste. Aš apsiėmiau išmokinti ir pastatyti. Tu, Bernodai, kaip kalvarijietis, būk toks geras ir pasirūpink gauti mums minėtą operetę, už ką mes būsim tau begalo dėkingi. Rašėme visų Kalvarijos organizacijų vardų į Torontą, į Liaudies Balsas redakciją, prašydami minėtos operetės, bet aš kaip tavo pažįstamas, prašau atsiųsti Menkupių kaiman prašomą daiktą."

"Iki šiol gyvenu su mažom pertraukom kaime, bet šiek tiek atsisū manau surinkęs jaunimo Kalvarijoje suruošti šį tą iš vaidinimo ir choro."

"Iš šio laiško aiškiai matyti, kad Liaudies Balsas pasiekia savo skaitytojus. Kas liečia čia primenamą laišką Liaudies Balsui nuo kalvarijiečių dėl operetės Cigonų Meilė, tai mes jį gavome tik šiomis dienomis, tuoj po to, kai montrealietis atsiuntė mums viršų telpančius laiškus."

MONTREAL. — Naujiena ant naujienos ir vis tame slauiniame mūsų Montreale. Visiems gerai žinomo ir visoj Kanadoj geriausio ir garsiausio Jaunimo choro keturi nariai susitarę liuosomis valandomis kūrė iš savo minčių puikią operetę ir vis skyrė balandžio dvidešimtą. O mes, gaudami žinelių, su nekantrumu laukėm tos iškilmingos dienos.

Ir štai išaušo tos dienos rytas. Pakilusi skaisi saulė šypsoji į mus visus, neaplenkdama nei mažo, nei senelio. Švietė į turistų rūmus ir vargšo lūšnelę. Pas mūsų menininkus buvo tik viena mintis: kad tik atlikus savo roles kuo puikiau. Kiekvienoj lietuviškoj gritelėj šjo kalbos apie operetę ir laukė tos valandos, kada ji bus perstatyta.

Sulaukę popiečio, traukiam saulės lydimi sausais takeliais į Čekoslovakų salę. Takelių pakraščiais žaliavo vos išilindusi žolė. Gamta kvėpėjo svaiginančiu pavasario aromatu. Linksmučiai paukšteliai maloniai čiulbejo. Besigrožėdami pavasario gamta, pasiekėm salę.

Neilgai laukus atsidarė ir scena. Reikią tuoj bus pradėta operetė, sudėta iš gabių mūsų draugų minčių. Prasideda vaidinimas. Tipiška senelė, verpianti prie ratelio, kad užtraukė dainelę, tai kiekvienam užgavo jausmų stygas. Tos lietuviškos vestuvės, jaunimo vakaruškos ne pas vieną sugrąžino dešimties metų laikus. Ne pas vieną sugrįžo prisiminimai brangioj tėvynėj praleistų jaunystės laikų. Pukios dainos, sudėtos iš pritikamų žodžių, muzikai pritariant, skambėjo salėj lig laukštutės balso aidas miške. Keturių valandų laikas praėjo nepastebėtas, kaip sapnas. Pabaigoj vaidinimo pasibūdym iš tėviškės vaizdų tarp savo energingųjų draugų.

Laikraštis iš Lietuvos

Zemiau talpinamą laišką gavo montrealietis draugas K. Cekaitis nuo savo švygerio J. Akelaičio, iš Sasnavos.

"Linksmas, kad jūs taip išsiilgę mūsų ir savo krašto ir liūdnam, kad mes negalime tuo tarpu pasidalyti laime, kurią turime. Bet nereikia nūstoti vilties. Laikas viską išsprędžia. Nieko pasaulyje nėra negalimo, tik reikia turėti tikros vilties."

"Man jau daug kas gyvenime išsipildė; kas buvo tik svajonė — virto tikrove. Gal būt praėjus tas nelaimingas karas ir gal bus galima sugrįžti pas mus ir tada galėsime pasidalyti džiaugsmais ir skausmais."

"Mes gyvename dar vis toje pačioje vietoje. Šią vasarą vos neišbėgom, nes jau buvom man išsikelti į Panevėžį, prie statomo cukraus fabriko. Buvom radę labai gerą vietą, kur būtų gerai jūsų prekyba, nes ties statomu fabriku nebuvo nei vienos parodotuvės, bet laikui staiga pasikeitus, nepasėjome išvažiuoti ir dabar gyvename daug geriau, kaip kadaise gyvenome."

"Bet dabar ir nesigaliu, kad neišvažiuočiau. Aš dabar dirbu kooperatyve už pardavimą, kuris sukurė jaunojo Galinio name. Žmona daro pietus. Turim stalūnų. Taip ir gyvenam."

"Eugenijus jau metai, kaip kariuomenę. Vytautas ir Algimantas pasimokino šiek tiek ir dabar turi gerus darbus. Mum jau nerūpi nieko apie jį pridėti, kaip iki šiol, kai mokėsi, kuomet reikdavo sudėti paskutinius centus. Vytautas ir dabar dirbamas, mokomasi. Vacius dar baigia pradžios mokyklą, nes kada buvom sunkių sąlygų prisnauti, buvo nebaigęs 6-to skyriaus."

"Jeigu gausite šią laišką, tai kitam laiške daug ką įdomaus parašysiu."

Sis laiškas rašytas saksio 22 dieną.

Štai kitas montrealiečio gautas laiškas. Šią laišką gavo draugas B. Kvietinskis nuo savo draugo V. Kašubos iš Menkupių kaimo, Kalvarijos vals., Marijampolės apskr. V. Kašuba savo draugui Kvietinskui rašo:

"Brangus drauguži! Dovanokite, kad trukdau tave su savo laišku. Darykams tame, kad noriu padėkavoti tau už siunčiamą man laišką. Kad ir pavėluotai gauname, bet daug žinių ten randame. Laikraštis ligai keliauja dėl to, kad mes jį gauname per Maskvą, kur jį cenzūroja, nes ant makštūčių būna Maskvos pašto antspaudo."

"Kiekvieną laikraštį šyrai peržiūrim ir leidžiam iš rankų į rankas."

"Kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinot. Tuom tarpu kas pas mus naujo, jūs jau gerai žinote. Tuom tarpu pas mus geriau gyventi kaip tikur. Vokiečių užimtoje Lenkijoje siaučia baisus skurdas, beveik badas. Tą pasakoją atvykstantieji iš Prūsijos ir kitų vokiečių užimtųjų Lenkijos sričių. Lietuvoje gyvenantieji vokiečiai išvažiuoja į Vokietiją, o iš ten į Lietuvą kelias ten gyvenantieji lietuviai ir baltgudžiai. Keliasi dėl to, kad ten juos vokiečiai baisiai muša ir beveik baduoja. Sunku klausyti jų pasakojimų. Net ašaros iš akių eina beklaustant jų peryventų kančių pas nazius."

"Pas mus dar yra visko, kaip senovėje. Rusai mandagūs, geri žmonės. Tik nežinoame, kaip išsivystys toliau šis karas. Jei galėtum, Bernodai, tai prašytume ir toliau siųsti laikraštį."

"Buvo pas mus žemės reforma. Tą viską jūs puikiai žinote, kaip matyt iš jūsų laikraščio. Aš gyvenu Menkupiuose, pas brolių Juozą. Gal atsimeni už ką mane Vilkaviškio dvasiškiui išvyjo iš tarnybos... Dievai su jais teštinai, o aš nusistatymų už pinigų neparduodu. Keli iš jų jau nubautsi, kiti gerinasi, mokydami giedoti Internacionala. Vis tai vilkai avies kalyje."

"Liaudies Balsas Nr. 477 ir 478 numeriuose radau, kad Bangos choras stoto Toronte operetę Cigonų Meilė, kuri turi 14 dainų! Kad tą operetę parašė montrealietė Jane Narusevičienė. Minėta operetė labai susijdomavo daugelis kalvarijiečių ir norėjume mes ją gauti ir pastatyti Kalvarijos mieste. Aš apsiėmiau išmokinti ir pastatyti. Tu, Bernodai, kaip kalvarijietis, būk toks ger